

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 784 bis

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 24 noiembrie 2008

SUMAR

	<u>Pagina</u>
Anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 4.876/2008 privind aprobarea programelor școlare pentru disciplina de studiu din aria curriculară Tehnologii: Educație tehnologică, clasele a V-a— a VIII-a.....	3—32
Anexa la Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 4.988/2008 privind aprobarea programelor școlare revizuite pentru discipline de trunchi comun din aria curriculară Arte, clasele a V-a— a VIII-a	34—70

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

ORDIN

privind aprobarea programelor școlare pentru disciplina de studiu din aria curriculară Tehnologii: Educație tehnologică, clasele a V-a—a VIII-a*)

În baza prevederilor Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 231/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 366/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației, cercetării și tineretului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programa școlară revizuită pentru disciplina Educație tehnologică, clasele a V-a—a VIII-a, din aria curriculară Tehnologii. Programa este cuprinsă în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin intră în vigoare astfel:

a) începând cu anul școlar 2008—2009, pentru programa școlară revizuită la clasele a V-a—a VII-a pentru disciplina menționată la art. 1;

b) începând cu anul școlar 2009—2010, pentru programa școlară revizuită la clasa a VIII-a pentru disciplina menționată la art. 1.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, orice altă dispoziție contrară privind programa școlară pentru disciplina menționată la art. 1, clasele a V-a—a VIII-a, se abrogă.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 5. — Direcția generală management învățământ preuniversitar, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

p. Ministrul educației, cercetării și tineretului,

Zvetlana Preoteasa,

secretar de stat

București, 22 iulie 2008.

Nr. 4.876.

*) Ordinul nr. 4.876/2008 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 784 din 24 noiembrie 2008 și este reprodus și în acest număr bis.

Anexă la Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 4876/22.07.2008

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

**PROGRAME ȘCOLARE
PENTRU
CLASELE a V-a - a VIII-a**

EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentul document conține Programele școlare revizuite de **Educație tehnologică** și se adresează profesorilor care predau această disciplină în gimnaziu, la clasele a V-a – a VIII-a. În viziunea Curriculum-ului Național pentru învățământul obligatoriu, Educația tehnologică este o disciplină de trunchi comun, componentă a ariei curriculare Tehnologii.

Educația tehnologică întregește cultura generală a elevului, având un profund caracter interdisciplinar și practic-aplicativ.

Programele școlare sunt concepute pentru trunchiul comun și au în vedere:

- curriculumul nucleu (pentru clasele cu 1 oră/săpt.);
- curriculumul nucleu extins (pentru clasele cu 2 ore/săpt.) marcat prin asterisc (*).

Premisele revizuirii programelor școlare sunt următoarele:

- menținerea, conform planului - cadru de învățământ în vigoare, a plăjei orare (a posibilității de a studia disciplina Educație tehnologică 1 – 2 ore/săptămână);
- prin construcție și eșalonare pe clase, programa prezintă un sistem modular coerent, alcătuit din module de diferite tipuri, fiecare dintre ele articulându-se flexibil cu celelalte prin obiective, activități de învățare, conținuturi, finalități prezentate într-o manieră sintetic-integratoare. În fiecare an de studiu din ciclul gimnazial se studiază câte două module.

Procesul de revizuire a programelor școlare pentru Educație Tehnologică are în vedere:

- revizuirea programelor școlare prin descongestionarea acestora: eliminarea unor aspecte considerate de o complexitate care depășește nivelul experienței elevilor la această vârstă;
- cuprinderea în curriculumul nucleu extins a unor conținuturi aflate inițial în curriculumul nucleu;
- înlocuirea unor termeni și expresii vizând o mai bună adaptare a limbajului și a activităților de învățare propuse precum și corelarea cu noua legislație.

Structura curriculum-ului școlar are următoarele componente:

- obiective cadru, urmărite pe întreg parcursul învățământului gimnazial; având un grad ridicat de generalitate și complexitate, acestea se referă la formarea unor capacități și atitudini generate de specificul disciplinei;
- obiective de referință, formulând rezultatele așteptate ale învățării pentru fiecare an de studiu și urmărind progresia în formarea de capacități și achiziția de cunoștințe a elevului de la un an de studiu la altul;
- exemple de activități de învățare care propun modalități de organizare și realizare a demersului didactic cu elevii;
- conținuturile învățării, pe ani de studiu, ca mijloace prin care se urmărește atingerea obiectivelor cadru și a obiectivelor de referință propuse;
- standardele curriculare de performanță la sfârșitul ciclului gimnazial, în calitatea lor de standarde naționale, de sistem de referință pentru evaluarea calității procesului de învățare, la sfârșitul gimnaziului.

Conținuturile marcate prin asterisc (*) reprezintă elemente ale curriculumului extins și nu fac obiectul evaluărilor naționale.

Obiectivele cadru din Programa școlară a disciplinei Educație tehnologică concordă cu exigențele specificate în diverse documente referitoare la competențele de bază într-o **conomie bazată pe cunoaștere**.

Prin studiul disciplinei Educație tehnologică se realizează corelarea cu exigențele formulate în documentele de politică educațională din România și din Comunitatea Europeană privind pregătirea elevilor pentru viață și învățare continuă precum și opțiunea pentru cariera profesională.

La realizarea curriculumului pentru Educație tehnologică s-au luat în considerare:

- experiența pozitivă acumulată în învățământul românesc de la introducerea disciplinei Educație tehnologică în gimnaziu și până în prezent;
- compatibilizarea cu programele disciplinei în învățământul secundar din țările Uniunii Europene și din alte țări cu sisteme avansate de învățământ;

- asigurarea coerenței pe verticală și pe orizontală a procesului de inițiere tehnologică și de dezvoltare a abilităților practice prin corelarea cu finalitățile disciplinelor „Abilități practice” și „Educație tehnologică” din învățământul primar și cu finalitățile celorlalte obiecte de studiu din învățământul obligatoriu.

Programa pune un accent deosebit pe **educația pentru calitate**. Studiul calității produselor și a serviciilor, precum și educația consumatorului și a producătorului, permit dezvoltarea unor atitudini prin asumarea de valori care vizează calitatea. Programa de Educație tehnologică pune, de asemenea, accent pe dezvoltarea la elevi a **competențelor antreprenoriale**, a spiritului de inițiativă.

În clasa a V-a, modulul „Organizarea mediului construit” are în vedere înțelegerea legăturii între dezvoltarea societății și calitatea mediului, stimularea elevilor în observarea și investigarea mediului înconjurător.

Modulul "Economia familiei", parcurs în clasa a VI-a, are rolul de a familiariza elevii cu terminologia economică utilizată în activitățile curente ale familiei și ale vieții cotidiene și de a-i face să înțeleagă motivația care se află la baza unui anumit comportament de consum.

"Materiale și tehnologii" este un modul de bază, care se regăsește implicit și în toate celelalte module. Se pune accentul pe studierea proprietăților diverselor tipuri de materiale precum și pe executarea diferitelor operații tehnologice specifice obținerii unui produs util.

Modulul "Tehnologii de comunicații și transport" prezintă complementaritatea celor două domenii și faptul că ele pot fi privite ca un tot unitar. "Tehnologii de comunicații și transport" (clasa a VII-a) și "Produse alimentare de origine minerală, vegetală și animală" (clasa a V-a) sunt module de curriculum integrat.

La fel de interesant și util este modulul referitor la „Energie”, în condițiile crizei energetice mondiale și căutării de noi surse neconvenționale de energie .

Modulul "Domenii profesionale", studiat la finalul clasei a VIII-a, se axează pe principalele tipuri de activități economice cu exemple de profesii din diverse domenii, condiții de ocupare a locurilor de muncă și tipuri de competențe necesare încadrării pe piața muncii sau continuării studiilor.

Proiectarea activității didactice, elaborarea de manuale școlare alternative trebuie să fie precedate de lectura integrală a programei școlare și urmărirea logicii interne a acesteia. În cadrul programei, fiecărui obiectiv cadru îi sunt asociate obiective de referință; atingerea obiectivelor de referință se realizează cu ajutorul conținuturilor. Cadrul didactic poate opta pentru utilizarea activităților de învățare recomandate prin programă sau poate propune alte activități adecvate colectivului de elevi și condițiilor concrete din clasă. Strategiile de lucru propuse trebuie să țină seama de experiența elevilor la această vârstă și să permită valorizarea pozitivă a acesteia.

În construirea și aplicarea strategiilor de instruire – învățare - evaluare se recomandă:

- crearea unui context ambiental plăcut și adecvat activității exploratorii a elevului;
- utilizarea unor metode active care pot contribui la dezvoltarea capacității de comunicare, de manifestare a spiritului critic, tolerant, deschis și creativ;
- familiarizarea elevilor cu modalități și procedee de utilizare a diferitelor surse de informare precum și crearea unor oportunități de învățare care să favorizeze cunoașterea prin experiență proprie;
- încurajarea reflecției personale privind impactul tehnologiei asupra individului, mediului și societății;
- punerea în fața elevilor a unor sarcini de învățare autentice, în contexte semnificative;
- utilizarea de scheme structurale, schițe, alte reprezentări grafice care organizează cunoștințele elevilor și îi ghidează în experiențele de învățare ulterioare.
- activitatea didactică este orientată spre activități în echipă, prin care elevii învață să coopereze și să-și asume responsabilități, încurajându-se astfel inițiativa și creativitatea.
- pentru activitățile practice este necesară organizarea locului de muncă, respectarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă.

Selectarea și diferențierea procedeelor didactice este de preferat a se face atât în raport cu **tipurile de competențe** (cunoștințe, deprinderi practice și intelectuale, strategii de operare în plan mintal și practic, atitudini etc.) ce se urmăresc a se dezvolta la elevi cât și în raport de **nivelul de complexitate al achizițiilor de învățare** prevăzute de programă.

În acest sens, precizăm că, în definirea obiectivelor de referință, pentru fiecare modul s-au avut în vedere următoarele niveluri de complexitate ale achizițiilor de învățare ale elevului:

- **Abilități de cunoaștere și înțelegere:** utilizarea adecvată a termenilor și a limbajului grafic specific diferitelor tehnologii în comunicare, cunoașterea reglementărilor referitoare la calitatea mediului, protecția consumatorului, observarea sistematică și descrierea modului de execuție a anumitor operații, realizarea de schițe, referate, colaje, fotografii, colecții etc.;
- **Abilități de explicare și interpretare:** citirea și interpretarea corectă a schemelor constructive și funcționale, a instrucțiunilor, prospectelor, etichetelor și altor materiale de promovare a produselor,

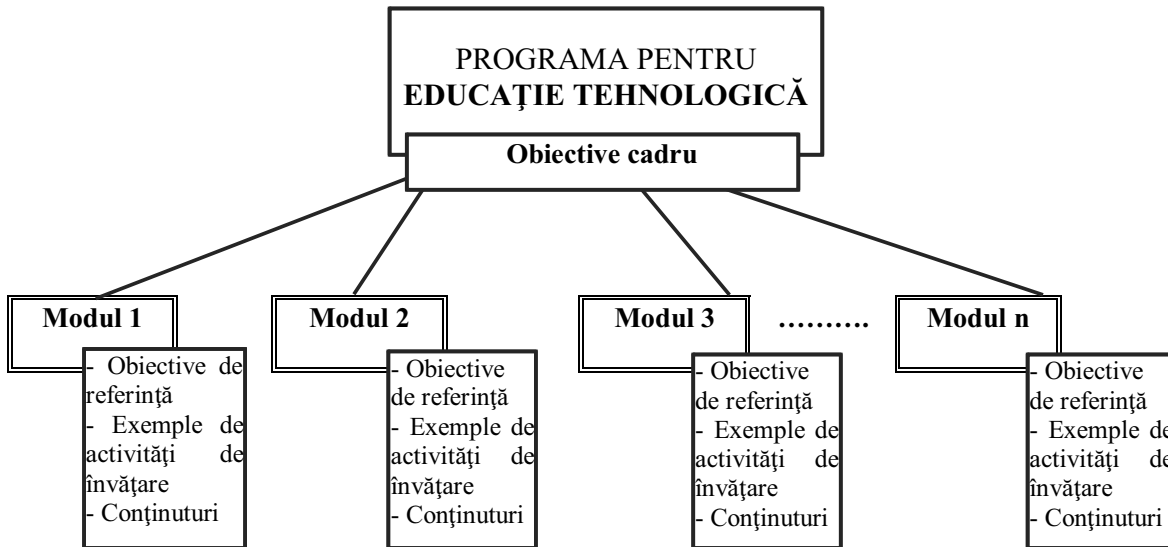
stabilirea de corelații între proprietățile materialelor și operațiile tehnologice, corelarea evoluțiilor din domeniul tehnologiei cu dinamica pieței muncii etc.;

- **Abilități de evaluare și gândire critică:** aprecierea calității produselor înainte de cumpărarea lor, identificarea de soluții originale pentru valorificarea optimă a spațiului din locuință, clasă, școală, luarea deciziei profesionale luând în considerare specificul domeniului dar și abilitățile și interesele proprii etc.;
- **Abilități aplicative:** proiectarea și realizarea unor produse simple prin valorificarea resurselor materiale din mediul apropiat și cu respectarea măsurilor de sănătate și securitate în muncă, întocmirea unui buget personal de venituri și cheltuieli sau de utilizare a timpului, utilizarea unei fișe tehnologice, a unor instrumente, scule sau a unor ustensile, efectuarea unor mici reparații, utilizarea calculatorului și a altor mijloace moderne de comunicare efectuarea unor operații tehnologice simple.

Definitoriu pentru Educația tehnologică în gimnaziu se consideră a fi faptul că învățarea vizează prioritar formarea de abilități *de gândire critică* și *de abilități practice*, în *condiții de cooperare*, celelalte tipuri de abilități constituind achiziții prealabile, necesare dezvoltării acestora.

În aplicarea programei vor fi avute în vedere și următoarele aspecte:

- În fiecare an școlar se studiază două module, în ordinea indicată în programă, timpul acordat fiecăruia depinde de profesorul clasei. Important este ca să fie atinse toate obiectivele vizate de programă.
- Activitatea didactică este orientată spre activități în echipă, prin care elevii învață să coopereze și să-și asume responsabilități, încurajându-se astfel inițiativa și creativitatea.
- În scopul atingerii obiectivelor de referință, profesorul are libertatea de a îmbogăți registrul activităților de învățare și de a dezvolta acele teme care se pot integra contextului socio-economic local.

REPARTIZAREA MODULELOR PE CLASE

CLASA	DENUMIREA MODULELOR	
V	ORGANIZAREA MEDIULUI CONSTRUIT	PRODUSE ALIMENTARE DE ORIGINE MINERALĂ, VEGETALĂ ȘI ANIMALĂ
VI	ECONOMIA FAMILIEI	MATERIALE ȘI TEHNOLOGII (lemn, textile, piele, ceramică)
VII	MATERIALE ȘI TEHNOLOGII (materiale metalice, materiale plastice, cauciuc, sticlă)	TEHNOLOGII DE COMUNICAȚII ȘI TRANSPORT
VIII	ENERGIE	DOMENII PROFESIONALE

OBIECTIVE CADRU

- 1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății**
- 2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a produselor**
- 3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor**
- 4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională**

STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

OBIECTIVE CADRU	STANDARDE
1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății	S.1 Identificarea unor surse de poluare care afectează calitatea vieții S.2 Descrierea principalelor resurse (materiale, bănești, umane) și tehnologii necesare pentru obținerea unui produs S.3 Analizarea elementelor de progres a diferitelor tehnologii precum și a meseriilor /profesiilor specifice acestora
2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a produselor	S.4 Execuția de produse simple, conform fișei tehnologice, cu respectarea normelor de protecție a muncii și a mediului S.5 Evaluarea produselor /serviciilor în funcție de caracteristicile de calitate și de posibilitățile de valorificare
3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor	S.6 Utilizarea adecvată a limbajului grafic specific diverselor domenii de activitate în contexte variate de comunicare
4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională	S.7 Evaluarea de opțiuni privind viitoarea meserie în concordanță cu propriile interese, aptitudini și cu caracteristicile pieței muncii

CLASA a V-a

Modulul: ORGANIZAREA MEDIULUI CONSTRUIT

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1.	să descrie elementele mediului construit și funcționalitatea acestora	<ul style="list-style-type: none"> - discuții pe marginea unor hărți, planuri, imagini, documente, monografii, filme, site-uri privind amplasarea geografică a localității și evoluția în timp a sistemelor de organizare teritorială; - vizitarea localității cu identificarea destinației clădirilor (clădiri administrative, de sănătate, culturale, comerciale, de învățământ, economice, industriale, etc.), și ale rețelelor de utilități; - exerciții de orientare utilizând hărți, planuri, documentație de specialitate; - vizitarea unor agenți economici din localitate, târguri tradiționale, muzee etnografice, expoziții; - investigarea directă a spațiilor interioare din locuință, școală și din alte clădiri ce adăpostesc instituții publice;
1.2.	să identifice surse de poluare și să se implice în prevenirea și combaterea acestora	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea surselor de poluare din locuința personală, școală, localitate; - studiu de caz "Sursele de apă potabilă" , vizitarea stației de tratare / epurare a apei din localitate (zonă);
1.3.	să respecte prevederi ale legislației referitoare la calitatea mediului	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de aplicare a unor prevederi legale privind protecția mediului (apă, păduri, aer, sol); - întâlniri cu reprezentanți ai comunității locale: primărie, agenți economici, ONG-uri; - studii de caz referitoare la: păstrarea și conservarea mediului natural, colectarea selectivă a deșeurilor; - vizionarea de filme referitoare la protecția mediului;
*1.4.	<i>să compare modalități tradiționale și moderne de amenajare a mediului rural și urban</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>culegere de informații din albume, reviste, fotografii, CD, eventual imagini de pe Internet în vederea sesizării diferențelor dintre sistemele de amenajare teritorială specifice localităților urbane și rurale</i> - <i>consultarea diferitelor materiale documentare (reviste de arhitectură, decorațiuni interioare, prezentări de produse de mobilier, bunuri de folosință îndelungată).</i>

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a produselor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1.	să identifice materialele necesare pentru execuția unei clădiri și a obiectelor din locuință și școală.	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a diferitelor tipuri de materiale utilizate în construirea și dotarea locuinței, a școlii; - analiza unor obiecte din gospodărie; - colecționarea unor obiecte din mediul natural în vederea utilizării lor în decorarea clasei și locuinței;
2.2.	să realizeze produse simple cu respectarea normelor de calitate, protecție a muncii și a mediului	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de planificare a activității cu sugerarea succesiunii operațiilor și a posibilelor alternative de lucru; - efectuarea de măsurători și întocmirea planului clasei, camerei, locuinței, școlii. - exerciții de desenare, măsurare, trasare, tăiere, îmbinare (prin coasere, înnodare, lipire, legare etc.) pentru obținerea diferitelor produse simple; - realizarea de aranjamente florale, obiecte decorative cu grad redus de complexitate; - întocmirea unor miniproiecte de reamenajări interioare în funcție de destinații și /sau ocazii speciale (ex. Camera mea, Casa viitorului); - evaluarea și valorificarea produselor obținute, - organizarea de concursuri tematice /expoziții în clasă / școală /localitate /zonă;
2.3.	să coopereze și să-și asume responsabilități în activitățile de grup	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea locului de muncă în funcție de rolul asumat în executarea unor produse simple - asumarea responsabilităților individuale în elaborarea unor materiale (schețe, planuri, colaje, colecții, proiecte, portofolii) realizate în cadrul echipei;
*2.4.	<i>să aplice soluții pentru înlăturarea disfuncționalităților din mediul apropiat al elevului</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de identificare a unor disfuncționalități din locuință și școală (elemente constructiv - funcționale, rețele de utilități).</i> - <i>implicarea directă în viața comunității prin amenajarea unor spații verzi; semnalarea unor surse de poluare;</i> - <i>participarea la colectarea selectivă a ambalajelor în vederea reciclării acestora.</i> - <i>simulări pe calculator utilizând softuri educaționale specifice (ex. amenajarea unei localități, construcția unei case, decorarea unei case, locuințe, camere, realizarea de planuri de locuințe, școală etc.).</i>

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1.	să utilizeze informații culese din surse diferite	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare, selectare, citire și interpretare a simbolurilor și termenilor specifici domeniului, din diferite texte, imagini, documente, planuri, prospecte; - descrierea spațiilor și utilităților din locuință, școală, alte clădiri în funcție de utilitatea acestora; - utilizarea termenilor de specialitate, a limbajului grafic, a simbolurilor și a culorilor în vederea realizării de planuri, desene, colaje; - selectarea și organizarea informației în vederea realizării de proiecte, portofolii, tabele, colaje; - utilizarea noilor tehnologii de informare și comunicare, pentru a analiza și descrie produse din mediul apropiat: denumire, elemente componente, mod de utilizare etc. - discuții în care să fie utilizați termeni specifici oricărei construcții (fundamentație, elevație, acoperiș, camere cu diferite destinații, spații de circulație, de depozitare etc.).

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
*4.1.	să propună noi posibilități de amenajare a mediului și de creștere a calității serviciilor din localitate	<ul style="list-style-type: none"> - elaborarea mai multor variante de amenajare a spațiilor interioare / exterioare cu alegerea variantei optime; - exerciții de îmbunătățire a produselor realizate (aspect, funcționalitate etc.) - activitate practică de întreținere și înfrumusețare a locuinței, clasei, grădinii școlii etc. - implicarea în viața comunității (localității – îngrijirea spațiilor verzi, participarea la viața socială și culturală, asigurarea curățeniei, semnalarea unor factori poluanți, colectarea materialelor re folosibile etc.)
4.2.	să stabilească legături între elementele mediului construit, tipurile de activități și meseriile (profesiile) specifice acestora	<ul style="list-style-type: none"> - culegerea de informații referitoare la resursele naturale și ocupațiile specifice zonei utilizând diferite surse; - discuții privind ocupațiile oamenilor din comunitatea locală, posibilitățile de transport și de dezvoltare și modernizare a localității; - citire hărți / planuri / documentație inclusiv site-uri de prezentare a unor agenți economici.

CONȚINUTURI

- Localitatea
  - **Evoluția în timp a sistemelor de amenajare teritorială.*
  - Organizarea localității.
    - Clădiri: destinație, alcătuire constructivă,
    - Rețele de utilități;
    - Elemente de limbaj grafic specific.
    - **Aplicații (soft-uri educaționale).*
  - Activități specifice localității de referință.
- Locuința:
  - Tipuri, planuri și scheme funcționale
  - Funcții, amenajare, confort ambiental (spațial, fiziologic și psihologic)
  - *Anexe gospodărești**.
- Școala:
  - Amplasare, alcătuire constructivă,
  - Plan (școală, clasă, laborator) și scheme funcționale
  - Funcții și amenajare
- Conservarea mediului și combaterea poluării. **Dezvoltarea mediului construit*

CLASA a V-a

Modulul: PRODUSE ALIMENTARE DE ORIGINE MINERALĂ, VEGETALĂ ȘI ANIMALĂ

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil :</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să selecteze produsele alimentare în funcție de valoarea nutritivă și energetică și de influența asupra sănătății omului	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de diferențiere a originii produselor alimentare și de analiză de produs; - discuții dirijate privind speciile de plante și de animale din zona geografică respectivă; - vizite la sere, crescători de animale, piețe, magazine, agenți economici din localitate, expoziții, târguri; - exerciții de evaluare cantitativă și calitativă a consumului zilnic de alimente;
1.2	să descrie principalele moduri de utilizare a produselor alimentare de origine minerală, vegetală și animală în alimentația omului	<ul style="list-style-type: none"> - discuții pe tema alcătuirii unui meniu; - activități de selectare de produse pentru principalele mese ale unei zile; - vizite la unități de alimentație publică /întreprinderi de prelucrare a produselor de origine minerală ,vegetală și animală
1.3	să analizeze influența factorilor de mediu asupra cultivării plantelor și creșterii animalelor	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de asociere a factorilor de mediu cu plantele și animalele specifice anumitor zone agricole; - dezbateri pe tema valorificării reziduurilor din agricultură, utilizarea tehnologiilor ecologice;
*1.4	<i>să descrie tradițiile locale referitoare la obținerea produselor alimentare</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>consultarea unor materiale documentare;</i> - <i>descrieri de produse realizate cu ocazia unor sărbători, tradiționale, cu specific național /local (ex. Paște, Crăciun, aniversări);</i> - <i>expoziții /colecții cu produse realizate conform tradițiilor locale.</i>

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a produselor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1.	să identifice materiile prime, materialele și principalele unelte, instrumente și echipamente specifice utilizate în obținerea produselor	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare a materiilor prime și materialelor folosite în obținerea produselor alimentare; - exerciții de identificare a mașinilor și utilajelor specifice tehnologiilor agricole; - exerciții de identificare a vaselor, ustensilelor, aparatelor utilizate în prepararea alimentelor;

2.2.	să execute lucrări de cultivare a plantelor /creștere a animalelor domestice respectând normele ecologice și măsurile de securitate și sănătate în muncă	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de ordonare logică a etapelor unui proces tehnologic și de selectare a tehnologiilor adecvate pentru diferite grupe de plante și /sau animale; - exerciții de selectare și mânuire corectă a uneltelor utilizate în cadrul operațiilor de cultivare a plantelor de grădină /apartament; - realizarea de aranjamente florale, de adăposturi pentru diferite specii de animale; - exerciții de determinare a influenței factorilor de mediu asupra dezvoltării plantelor și animalelor în laborator și lotul școlii; - exerciții de utilizare a echipamentelor individuale de protecție și a celor de pază contra incendiilor; - studii de caz referitoare la creșterea și îngrijirea animalelor domestice; - studii de caz cu privire la respectarea securității și sănătății în muncă la desfășurarea diferitelor lucrări agricole;
2.3.	să identifice principalele produse alimentare pe baza unui meniu recomandat /întocmit în prealabil de către elev	<ul style="list-style-type: none"> - întocmire de meniuri pentru diferite perioade ale zilei /ale anului /evenimente festive; - exerciții de selectare și mânuire corectă a vaselor, ustensilelor, aparatelor utilizate în prepararea alimentelor; - exerciții de cântărire, amestecare /combinare, de diferite materii prime sau materiale respectând rețetele din cărți de bucate/reviste de specialitate; - studii de caz privind determinarea caracteristicilor organoleptice ale unor produse alimentare; - exerciții de identificare a valorii energetice și nutritive a alimentelor (informații de pe ambalaje etc.);
2.4.	să analizeze calitatea produselor alimentare în funcție de: nevoile pe care le satisfac, proprietățile organoleptice, valoarea nutritivă și energetică, estetică	<ul style="list-style-type: none"> - evaluarea calității produselor realizate - exerciții de determinare a calității produselor pe baza proprietăților organoleptice; - exerciții de diferențiere a diferitelor posibilități de ambalare a produselor alimentare; - studii de caz referitoare la influența mediului (temperatură, umiditate) asupra produselor; - studii de caz privind riscurile pentru sănătate în cazul consumării unor produse alimentare expirate; - organizarea de concursuri tematice /expoziții (clasă/ școală /localitate /zonă);
2.5.	să coopereze și să-și asume responsabilități în activitățile de grup	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea locului de muncă, în funcție de rolul asumat în executarea unor produse simple; - aranjarea mesei pentru diverse ocazii; - asumarea responsabilităților individuale în cultura plantelor și /sau a creșterii animalelor; - respectarea regulilor de comportament la masă; - respectarea normelor de igienă în activitățile din bucătărie - realizarea de ambalaje, etichete, reclame, colaje, colecții, proiecte, portofolii.

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să valorifice informațiile culese din surse diferite utilizând terminologia și simbolurile specifice domeniului	<ul style="list-style-type: none"> - culegerea de informații din diferite surse (reviste, manuale, Internet etc.); - citire de prospecte, pliante, documentație, ambalaje, etichete etc.; - realizarea de colecții /portofolii individuale /de grup; - redactarea unei sesizări adresate Oficiului de Protecție a Consumatorilor referitoare la semnalarea unor nereguli referitoare la calitatea produselor cumpărate (proprietăți organoleptice, transport, depozitare, comercializare etc.); - organizarea de expoziții și concursuri tematice; - realizarea de fotografii și vizionarea de filme didactice / documentare;
3.2	să explice termeni și simboluri privind calitatea, igiena produselor alimentare și protecția consumatorilor	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de citire și interpretare a informațiilor de pe prospecte, ambalaje; - identificarea drepturilor avute în calitate de consumator.

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a V-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a se recomandă următoarele activități:</i>
*4.1	să identifice posibilități diverse de valorificare a produselor alimentare de origine minerală, vegetală și animală	<ul style="list-style-type: none"> - prezentarea și valorificarea produsului realizat; - studii de caz referitoare la producerea alimentelor, la conservarea produselor, posibilități de valorificare;
4.2.	să stabilească legături între activități /profesii și produsele alimentare obținute	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de corelare a activităților de cultivare a plantelor și de creștere a animalelor domestice din zonă cu factori de mediu și ocupațiile locuitorilor; - studii de caz (ex. de teme: Tradițiile locale, Calendarul activităților, Obiceiurile folclorice din zonă; Meșteșuguri locale); - descrierea activităților desfășurate de bucătar, crescător de animale, agricultor, ospătar etc.; - întocmirea unor eseuri, referate, colaje privind ocupațiile oamenilor din comunitatea locală.

CONȚINUTURI

- Originea alimentelor:
  - Alimente de origine minerală: apă, sare.
  - Alimente de origine vegetală: în stare proaspătă (fructe, legume) și prelucrate (zahăr, ulei, cereale, orez). Cultivarea plantelor de câmp / grădină (semănat, plantat, lucrări de îngrijire, recoltare și valorificare); factori de mediu; securitate și sănătate în muncă.
  - Alimente de origine animală: carne, lapte, ouă. Creșterea animalelor domestice (hrănire și îngrijire; valorificarea produselor); factori de mediu; securitate și sănătate în muncă.

- Criterii de selecție a produselor alimentare: caracteristici organoleptice; informații de pe etichete, ambalaje, prospecte etc.; valoare nutritivă și energetică.
- Alcătuirea meniurilor:
  - Criterii de întocmire. Relația dintre alimentația corectă și condițiile geografice, climaterice starea de sănătate, vârstă, anotimp, activități desfășurate, profesii etc.
  - **Meniuri pentru diferite ocazii /anotimpuri /situații deosebite.*
- Tehnologii de preparare a hranei:
  - Bucătăria: vase; ustensile; dispozitive; aparate; factori de confort.
  - Respectarea normelor de igienă în activitățile din bucătărie .
  - Aranjarea mesei.
  - Prepararea la rece. **Prepararea la cald. Conservarea alimentelor.*
  - **Tehnologii tradiționale și moderne de preparare a alimentelor. Bucătăria românească.*
- Evaluarea calității produselor alimentare. Protecția consumatorului. ** Valorificarea produselor alimentare.*
- Relația: om – produse alimentare – mediu.

CLASA a VI-a

Modulul: ECONOMIA FAMILIEI

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să identifice activități economice din viața familiei	- prezentarea unor exemple de activități de: producție, schimb, consum;
1.2	să descrie principalele resurse necesare desfășurării unor activități familiale de producție și consum	- joc de rol pentru identificarea diferenței dintre nevoi și dorințe; - discuții referitoare la resurse materiale și umane;
1.3	să recunoască factori economici și sociali din mediul înconjurător care influențează viața familiei	- exerciții de ierarhizare a nevoilor de consum ale familiei și ale fiecărui membru;
1.4	să enunțe unele drepturi și obligații ale consumatorilor	- exerciții de selectare a informațiilor privind drepturile consumatorului și protecția acestuia; - identificarea instituțiilor care asigură protecția consumatorului în localitatea respectivă; - comentarea unor articole din presă privind probleme de sănătate a familiei, protecția consumatorului și măsuri preconizate.

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a produselor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să-și stabilească bugetul (zilnic, săptămânal, lunar) și modalități de economisire	- activități de elaborare a unui buget simplu al clasei și al familiei;
2.2	să stabilească priorități în consum și cheltuieli în funcție de nevoile proprii și ale familiei	- discuție cu privire la nevoi și modul lor de acoperire - exerciții de repartizare a veniturilor pentru satisfacerea diferitelor nevoi și justificarea economiilor efectuate; - exerciții referitoare la decizia privind cumpărarea unor produse - utilizarea de soft educațional
2.3	să analizeze un produs realizat în funcție de calitate, cheltuieli și posibilitatea obținerii unui câștig	- realizarea unui produs simplu (un semn de carte etc.), calcularea cheltuielilor și a veniturilor posibile de obținut din vânzarea acestuia; - activități practice de realizare a unei reclame pentru promovarea produsului obținut; - simularea unor tranzacții simple, eventual prin comerț electronic;

2.4	să întocmească planuri de activități în funcție de timpul disponibil	<ul style="list-style-type: none"> - descrierea modului de utilizare a timpului într-o zi / săptămână; - comentarea în grup/echipă a posibilităților de utilizare eficientă a timpului; - discuții în grup/echipă privind importanța repartizării judicioase a timpului între muncă, distracție și alte activități zilnice.
-----	--	--

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să utilizeze concepte economice în comunicare	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de utilizare a termenilor economici: nevoi, resurse, producție, schimb, consum, venituri, cheltuieli, preț, buget referitor la viața familiei și a clasei; - exerciții de citire a unor grafice, scheme, etichete; - exerciții de redactare a unor sesizări către organizațiile sau instituțiile de protecție a consumatorului;
3.2	să observe și să compare diferite modalități de plată	<ul style="list-style-type: none"> - stabilirea avantajelor și dezavantajelor efectuării plăților prin: numerar, carduri, cec; - realizarea unor colecții de monede, bancnote, carduri.

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1	să elaboreze proiecte pentru realizarea unui produs util cu precizarea bugetului necesar	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de corelare a priorităților de realizare a produsului proiectat cu resursele bănești, umane, materiale și de timp;
4.2	să identifice abilități și interese personale care îl pot orienta în carieră	<ul style="list-style-type: none"> - vizitarea unor locuri de muncă – eventual ale părinților – și consemnarea unor observații; - discuții relevante cu privire la legătura dintre educație, muncă, satisfacție profesională.

CONȚINUTURI

- Rolul familiei în consumul și producția de bunuri și servicii.
- Nevoi și dorințe – identificarea nevoilor individuale ale familiei și ale clasei /școlii.
- Resursele familiei – relația: venituri, consum, economii. Activitatea de producție și relațiile dintre membrii familiei /clasei.
- Comportamentul de consum. Calitatea produselor. Protecția consumatorului.
- Bugetul familiei –suportul comportamentului de consum. Proiectarea bugetului, decizia privind cumpărarea unor produse, prețul. Bugetul elevului. Disciplina bugetului personal.
- Gestionarea bugetului individual de timp. Organizarea timpului familiei.
- **Profesii ale membrilor familiei.*

CLASA a VI-a**Modulul: MATERIALE ȘI TEHNOLOGII***(lemn, textile, piele, ceramică)***OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE****1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății**

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1.	să identifice materii prime și materiale lemnoase, textile, din piele, ceramică în funcție de proveniență și proprietăți	<ul style="list-style-type: none"> - observații și discuții pe baza unor enciclopedii, lucrări de specialitate, mostre; - exerciții de identificare și de comparare a diferitelor tipuri de materiale din mediul apropiat; - exerciții de observare și de comparare a unor produse în funcție de materialele utilizate;
1.2.	să sesizeze efectele tehnologiilor de obținere a materiilor prime, a semifabricatelor și a produselor finite asupra mediului și societății	<ul style="list-style-type: none"> - studiu de caz; - vizite la croitorie, atelier de tâmplărie, atelier de olărit; atelier de pielărie, cizmărie
1.3.	să analizeze un produs ținând cont de utilizare, materiale, alcătuire, formă, schemă funcțională, prezentare, preț	<ul style="list-style-type: none"> - analiza unor obiecte confecționate din lemn, textile, piele, ceramică, existente în mediul apropiat elevului; - exerciții de întocmire a unor fișe de analiză de produs;
*1.4	<i>să identifice elementele de progres în evoluția diferitelor tehnologii de prelucrare a materialelor din lemn, textile, piele, ceramică</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>culegere de informații din albume, reviste, fotografii, CD, Internet;</i> - <i>utilizarea softului educațional</i> - <i>colecții /expoziții cu produse realizate prin tehnologii tradiționale /locale și /sau moderne.</i> - <i>descrieri de produse realizate cu ocazia unor sărbători tradiționale, cu specific național /regional</i> - <i>implicare directă în viața comunității prin participarea la colectarea ambalajelor în vederea reciclării acestora (hârtie, carton).</i>

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, executare, evaluare, utilizare și valorificare a produselor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1.	să selecteze materiale și tehnologii adecvate pentru realizarea unui produs util	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de comparare a diferitelor tipuri de materiale utilizate în realizarea de produse; - exerciții de selectare a materialelor și a instrumentelor de măsură, scule, unelte, aparate simple necesare executării unui produs;

2.2	să execute produse simple din mediul apropiat elevului pe baza unei fișe tehnologice primite, respectând măsurile de securitate și sănătate în muncă, PSI, normele de calitate și protecția mediului	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de demontare – montare /asamblare a unor produse simple; - exerciții de citire și utilizare a unei fișe tehnologice pentru produse din lemn, piele, materiale textile; - execuție practică a unor produse simple conform fișei tehnologice; - exerciții de realizare a diferitelor elemente decorative din material lemnos, textil, de pielărie etc.; - discuții cu privire la calitatea produselor; - evaluarea și valorificarea produselor obținute prin organizarea de expoziții /concursuri între grupe, clase, școli; - exerciții de utilizare a echipamentelor individuale de protecție și de pază contra incendiilor;
2.3	Să coopereze și să-și asume responsabilități în activitățile din cadrul echipei	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea locului de muncă în funcție de rolul asumat în echipă în executarea unor produse simple; - elaborarea unor materiale (schițe, planuri, colaje, colecții, proiecte, portofolii) individual /împreună cu alți colegi; - jocuri didactice;

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1.	să valorifice informațiile culese din surse diferite utilizând terminologia și simbolurile specifice domeniului	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare și de selectare a simbolurilor și termenilor specifici domeniului din diferite texte, imagini, documente; - utilizarea termenilor de specialitate și a limbajului grafic în realizarea (individual/ în echipă) de schițe, desene, planuri, referate, miniproiecte, tabele, colaje sau materiale publicitare; - schimb de opinii, idei, mesaje cu elevi din alte localități din țară și din străinătate; - vizionarea de filme didactice /documentare și realizarea de fotografii;
3.2.	să descrie un produs utilizând limbajul specific	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de comunicare - descriere a unui produs folosind corect terminologia; - utilizarea noilor tehnologii de informare și comunicare pentru a descrie produse: denumire, elemente componente, mod de utilizare etc.; - exerciții de aprofundare a textului (de pe ambalaje, prospecte, documentație specifică) cu ajutorul imaginilor și a simbolurilor.

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VI-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a se recomandă următoarele activități:</i>

4.1.	să sesizeze relația dintre tipuri de activități , meserii și profesii specifice acestora	<ul style="list-style-type: none"> - culegerea de informații referitoare la ocupațiile specifice zonei utilizând diferite surse (inclusiv Internetul); - întocmirea unor minieseuri /fișe privind ocupațiile oamenilor din comunitatea locala; - recunoașterea meseriei în funcție de tipul de material și de tehnologiile de prelucrare a acestuia
*4.2.	<i>să propună noi posibilități de utilizare și decorare a obiectelor din lemn, textile, piele, ceramică</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții practice de înfrumusețare a unor obiecte;</i> - <i>identificarea a noi posibilități de utilizare și decorare a anumitor produse;</i> - <i>evaluarea calității produselor realizate</i> - <i>prezentarea și valorificarea produselor realizate prin organizarea unor expoziții;</i> - <i>implicarea în viața comunității prin activități ce vizează atitudinea privind utilizarea de materiale reciclabile;</i>

CONȚINUTURI

Lemn, textile, piele, ceramică

- Materii prime și materiale:. Proveniență. Clasificare. Proprietăți.
- Analiza de produs (gamă de produse): utilizare; materiale folosite, alcătuire, formă; schiță constructivă; prezentare, preț;
- Realizarea unui produs simplu
  - Studierea "Fișei tehnologice". Elemente de limbaj grafic specific.
    - Operații de pregătire. Operații de prelucrare. Operații de finisare.
    - * *Tradiții locale. Tehnologii artisanale. Soft educațional.*
- Evaluarea și valorificarea produselor (calitate, utilizare, prezentare, preț).
- * *Noi posibilități de utilizare și decorare a produselor.*
- Activități, meserii și profesii specifice realizării produselor din lemn, textile, piele, ceramică.

CLASA a VII-a

Modulul: MATERIALE ȘI TEHNOLOGII
(materiale metalice, materiale plastice, cauciuc, sticlă)

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, societății și mediului

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități</i>
1.1.	să descrie materii prime și materiale din metal, sticlă, plastic, cauciuc în funcție de proveniență, caracteristici și proprietăți	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare și de comparare a diferitelor tipuri de materiale din mediul apropiat; - studiu de caz privind utilizările materialelor de tip: metal, sticlă, plastic, cauciuc; - demonstrații privind proprietățile materialelor studiate;
1.2.	să identifice efectele tehnologiilor de obținere a materiilor prime, a semifabricatelor și a produselor finite asupra mediului și societății	<ul style="list-style-type: none"> - vizitarea unor ateliere de prelucrări; - comentarea buletinelor de analiză a compoziției apei, aerului, solului din diferite zone industriale;
1.3	să analizeze un produs ținând cont de utilizare, materiale, alcătuire, formă, schemă funcțională, prezentare, preț .	<ul style="list-style-type: none"> - analiza unor obiecte confecționate din metal, sticlă, cauciuc, plastic, existente în mediul apropiat elevului; - exerciții de întocmire a unor fișe de analiză de produs;
*1.4	<i>să evidențieze evoluția diferitelor tehnologii de prelucrare a materialelor metalice, plastice, cauciuc, sticlă</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>culegere de informații din albume, reviste, fotografii, CD, Internet;</i> - <i>colecții / expoziții cu produse realizate prin tehnologii tradiționale /locale și /sau moderne.</i>

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, executare, evaluare, utilizare și valorificare a produselor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1.	să execute produse simple din mediul apropiat elevului, respectând măsurile de securitatea și sănătatea în muncă , normele de calitate și de protecția mediului;	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de citire și utilizare a unei fișe tehnologice realizată în prealabil de către profesor; - exerciții de ordonare logică a etapelor unui proces tehnologic; - exerciții de demontare – montare /asamblare a unor obiecte /modele; - exerciții de selectare și mânuire corectă a instrumentelor de măsură a sculelor, a uneltelor a aparatelor simple etc.; - execuția practică a unor produse conform fișei tehnologice (desenează, măsoară, trasează, taie, assemblează diferite componente și materiale); - exerciții de apreciere a calității unor produse, în funcție de diferite criterii; - evaluarea și valorificarea produselor prin expoziții/ concursuri între grupe, clase, școli; - exerciții de utilizare a echipamentelor individuale de protecție în vederea asigurării securității, sănătății în muncă și de prevenire a incendiilor;
2.2.	să coopereze și să-și asume responsabilități în activitățile în echipă	<ul style="list-style-type: none"> - organizarea locului de muncă în funcție de rolul asumat în executarea unor produse simple; - elaborarea unor materiale (schițe, planuri, colaje, colecții, proiecte, portofolii) individual / împreună cu alți colegi; - jocuri didactice
*2.3.	<i>să întocmească fișa tehnologică pentru realizarea unui produs util</i>	- <i>exerciții de întocmire de fișe tehnologice pentru realizarea de produse simple;</i>
*2.4	<i>să propună soluții privind neconcordanțele calitative constatate la produsele analizate;</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>remedierea unor defecte, efectuarea unor mici reparații;</i> - <i>implicarea directă în viața comunității prin participarea la colectarea ambalajelor în vederea reciclării acestora (metal, plastic, cauciuc, sticlă)</i> - <i>formularea de idei referitoare la creșterea funcționalității produselor realizate împreună cu colegii sau individual.</i>

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1.	să utilizeze termeni de specialitate și limbajul grafic pentru realizarea de schițe, scheme de funcționare	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de identificare și de selectare a simbolurilor și termenilor specifici domeniului din diferite texte, imagini, documente, dicționare și enciclopedii tehnice; - întocmirea de colecții /portofolii individuale sau în echipă; - utilizarea noilor tehnologii de informare și comunicare, pentru a analiza și descrie produse: denumire, componente, mod de utilizare, mod de funcționare etc.

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1.	să stabilească relații între tehnologiile de obținere a materiilor prime, semifabricatelor, produselor finite și meseriile / profesiile specifice acestora	<ul style="list-style-type: none"> - culegerea de informații referitoare la ocupațiile specifice zonei utilizând diferite surse (inclusiv, internetul); - vizitarea unor agenți economici din localitate, târguri tradiționale, muzee etnografice, expoziții; - întocmirea unor fișe privind ocupațiile oamenilor din comunitatea locală.
*4.2	<i>să propună noi posibilități de utilizare și decorare a obiectelor din metal, materiale plastice, sticlă, cauciuc</i>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>exerciții de stimulare a creativității privind noi posibilități de utilizare și de decorare a anumitor produse;</i> - <i>evaluarea calității produselor realizate;</i> - <i>exerciții de utilizare a unor obiecte în situații noi;</i> - <i>prezentarea și valorificarea produselor realizate prin organizarea unor expoziții</i> - <i>implicarea în viața comunității prin activități ce vizează utilizarea materialelor reciclabile.</i>

CONȚINUTURI**Materiale metalice, materiale plastice, cauciuc, sticlă**

- Materii prime și materiale): proveniență, clasificare, proprietăți.
- Analiza de produs (gamă de produse): utilizare; materiale folosite, alcătuire, formă; schiță constructivă, prezentare, preț.
- Realizarea unui produs simplu :
  - * - *Întocmirea "Fișei tehnologice".*
  - Elemente de limbaj grafic specific.
  - Operații de pregătire. Operații de prelucrare. Operații de finisare.
- * *Tradiții locale. Tehnologii artizanale. Soft educațional.*
- Evaluarea și valorificarea produselor (calitate, utilizare, prezentare, preț).
- * *Noi posibilități de utilizare și decorare a produselor.*
- Activități, meserii și profesii specifice realizării produselor din materiale metalice, materiale plastice, cauciuc, sticlă

CLASA a VII-a
Modulul: TEHNOLOGII DE COMUNICAȚII ȘI TRANSPORT
OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să identifice tipuri de rețele de comunicații și transport și efectele lor asupra omului și a mediului	<ul style="list-style-type: none"> - studiu de caz pentru identificarea tipurilor de rețele de comunicații și transport; - studiu de caz privind influența mijloacelor moderne de comunicații și transport asupra calității vieții; - exerciții de identificare a oportunității utilizării rețelelor de comunicații și transport în activitățile socio-umane; - discuții în grup privind avantajele și dezavantajele utilizării diferitelor tehnologii de comunicare;
* 1.2	să identifice momente importante în evoluția tehnologiilor de comunicații și transport	<ul style="list-style-type: none"> - <i>identificarea diferitelor etape ale dezvoltării comunicațiilor (prin limbaj grafic, vizual etc.) și transporturi (de persoane, de mărfuri, de energie, de informații);</i> - <i>identificarea avantajelor oferite de tehnologiile neconvenționale;</i>
1.3	să explice complementaritatea dintre rețeaua de comunicații și cea de transport	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea relației dintre rețelele de comunicații și cele de transport utilizând fotografii, albume, reviste de specialitate etc.; - studiu de caz privind utilizarea comunicării în nodurile rețelelor de comunicații; - vizite în nodurile și căile rețelelor de transport;
*1.4	să descrie mijloacele și căile de comunicații și transport din localitate	- <i>studiu de caz privind mijloacele de transport și căile de comunicații din localitate;</i>
1.5	să propună soluții de protejare a mediului în condițiile transportului actual	<ul style="list-style-type: none"> - studii de caz; - propunerea unor soluții de reducere a efectelor poluante produse de mijloacele de transport.

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a produselor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să utilizeze tehnologii moderne de comunicații pentru realizarea unor aplicații	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de alegere a unui produs sau a unui serviciu în funcție de diferite criterii: calitate, design, comoditate, confort, securitate, efecte poluante, preț; - prospectarea pieței; - redactarea și expedierea unui mesaj prin poștă; - transmiterea unui fax, e-mail; - utilizarea cartelelor magnetice, telefon, metrou etc. - utilizarea telefoniei fixe și mobile, a interfonului etc.; - activități practice de utilizare a unor softuri;
*2.2	să realizeze produse grafice specifice comunicațiilor și transporturilor	- <i>exerciții de elaborare de schițe, scheme, tabele specifice sistemelor de comunicații și transport</i>
* 2.3	să aleagă cele mai potrivite căi și aplicații pentru obținerea și/sau transmiterea datelor	- <i>interpretarea, analiza și afișarea informației cu verificarea corectitudinii acesteia</i>

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să utilizeze simboluri și terminologia specifică comunicațiilor și transporturilor	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de selectare a termenilor și a simbolurilor specifice comunicațiilor și transporturilor, din diferite enunțuri și imagini prezentate; - exerciții de interpretare a simbolurilor și semnelor grafice specifice comunicațiilor și transporturilor;
3.2	să selecteze pentru uzul personal informații din diverse surse referitoare la comunicații și transporturi	<ul style="list-style-type: none"> - identificarea avantajelor și dezavantajelor oferite de sursele de informare din sistemele de comunicații și transport; - operare cu diverse surse de informare (carte de telefon, mersul trenurilor, teletext, internet etc.).

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1	să descrie oportunități profesionale legate de serviciile de comunicații și transport existente și de perspectivă	<ul style="list-style-type: none"> - studiul unor materiale din media pentru dezvoltarea carierei (oferte de locuri de muncă, publicitate, teste on-line); - simulări de interviuri; - transmiterea unui CV, scrisori de intenție, de mulțumire etc.; - exerciții de identificare a meseriilor și profesiilor din domeniul comunicațiilor și transporturilor.

CONȚINUTURI

- Sisteme de comunicații și transporturi: noțiuni generale, structură
- Rețele de comunicații (căi, noduri, terminale): de telecomunicații (rețele informatice, telefonie mobilă și fixă, rețele de televiziune și radio etc.);
  - sistemul poștal.
- Rețele de transport (căi, noduri, terminale) : terestru (feroviar, rutier), aerian, pe apă (naval și fluvial);
*Transporturi prin conducte și pe cablu.
- Mijloace și tehnologii de realizare a transportului de persoane, de mărfuri și de informații.
*Tehnologii neconvenționale (pe pernă de aer, suspensii magnetice).
- Comunicații și limbaj grafic în transporturi. **Soft educațional.*
- Calitatea serviciilor de comunicații și transport.
- Impactul dezvoltării comunicațiilor și transporturilor asupra individului, mediului și societății. Soluții de protecție a mediului.

CLASA a VIII-a

Modulul: ENERGIE

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să recunoască forme ale energiei, surse și principalele tehnologii de obținere a acesteia	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de comparare a diferitelor forme de energie: mecanică, termică, chimică, luminoasă, electrică etc.; - identificarea surselor de energie - identificarea etapelor dezvoltării tehnologiilor de obținere a energiei cu ajutorul ilustrațiilor, textelor de specialitate, diapozitivelor, albumelor etc.; - dezbateri privind importanța surselor neconvenționale de producere a energiei; - identificarea tehnologiilor de obținere și utilizare a diferitelor forme de energie și efectelor sociale;
*1.2	să identifice surse și tehnologii de obținere a energiei	<ul style="list-style-type: none"> - culegerea de informații referitoare la sursele energetice naturale specifice zonei; - vizite la agenți economici de profil;
1.3	să analizeze efectele tehnologiilor de producere a energiei și utilizarea ei asupra mediului	<ul style="list-style-type: none"> - dezbateri privind modalitățile de protejare a mediului; - studiu de caz pentru identificarea posibilităților de economisire a energiei de diferite tipuri.

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a produselor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să execute montaje simple din domeniul electric respectând măsurile de asigurare a securității și sănătății în muncă	<ul style="list-style-type: none"> - aplicații practice de realizare a unor montaje simple - dezbateri pe teme de asigurare a securității și sănătății în muncă
2.2	să interpreteze schițe ale unor circuite electrice	<ul style="list-style-type: none"> - exerciții de citire a schemelor de circuite electrice dintr-o locuință; - activități de utilizare de softuri
* 2.3	să remedieze defecțiuni simple din domeniu	- exerciții de depistare și remediere a defectelor unor elemente de circuit care nu se află sub tensiune (priză, întrerupător, fișă, lanternă, ceas electronic) cu respectarea normelor de tehnică a securității muncii.

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să utilizeze termeni tehnici și simboluri specifice domeniului energetic	- exerciții de selectare a termenilor și simbolurilor specifice domeniului energetic din diferite enunțuri

		și imagini prezentate;
3.2	să valorifice într-un mesaj propriu, termenii și simbolurile specifice	- exerciții de redactare a unor mesaje (în cuvinte sau limbaj grafic) pe baza unui suport vizual.

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
4.1	să compare avantajele și dezavantajele unor locuri de muncă din domeniul energetic în scopul orientării profesionale	- discuții cu specialiști care lucrează în domeniu; - documentare din materiale de specialitate;
4.2	să identifice pe plan local, posibilele profesii din domeniul energetic	- vizite la agenți economici de profil; - studiu de caz privind profesiile oamenilor implicați în producerea și distribuirea energiei la nivel local;
4.3	să identifice alternative și oportunități în utilizarea și economisirea energiei	- culegere de informații referitoare la modalități de utilizare și economisire a energiei; - evidența consumurilor și a costurilor de energie.

CONȚINUTURI

- Forme de energie: mecanică, termică, chimică, luminoasă, electrică etc.
- Surse de energie. **Surse energetice specifice zonei.*
- Elemente de limbaj grafic specific. **Soft educațional.*
- Tehnologii de obținere a energiei. **Tehnologii specifice zonei geografice.*
- Transport și distribuție prin sistemul energetic național. Domenii de utilizare. Consumatori de energie.
- Energia în gospodărie:
  - forme de energie și utilizarea lor;
  - circuite electrice dintr-o locuință; ** circuite termice, gaze;*
  - consumatori electro-casnici;
  - metode de economisire a energiei;
  - **Remedierea defectelor simple a elementelor de circuit și a aparatelor electro-casnice; scule utilizate (șurubelnițe, clești, ciocane /pistol de lipit, creion de tensiune etc.); securitatea și sănătatea în muncă; prevenirea și stingerea incendiilor.*
- Impactul tehnologiilor de producere și utilizare a energiei asupra omului și a mediului.

CLASA A VIII-A

Modulul: DOMENII PROFESIONALE

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Înțelegerea implicațiilor dezvoltării tehnologice asupra individului, mediului și societății

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
1.1	să enumere principalele domenii profesionale	- investigarea unor domenii de activitate în funcție de profesiile și meseriile lor; - discuții privind tendințele în evoluția pieței muncii;
1.2	să identifice impactul tehnologiei asupra evoluției profesiilor; asupra relațiilor de muncă și asupra mediului	- observarea evoluției unor domenii profesionale noi (informatică, telecomunicații etc.); - dezbateri privind implicațiile unor ocupații asupra mediului înconjurător și asupra relațiilor de muncă.
1.3	să identifice principalele competențe ale personalului angajat în diverse domenii de activitate	- enumerarea principalelor responsabilități ale unui muncitor, maestru, tehnician, operator, proiectant, programator etc.; - analizarea unor fișe ale posturilor;

2. Dezvoltarea capacității de proiectare, execuție, evaluare, utilizare și valorificare a unor produse

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
2.1	să identifice diferitele rute de formare profesională oferite de învățământul românesc	- studierea ofertelor educaționale în diverse contexte: documente oficiale, târguri de oferte educaționale, " Ziua porților deschise", vizite la grupurile școlare etc.; - exerciții de comparare a diverselor oportunități profesionale în raport cu nevoile și interesele proprii;
2.2	să elaboreze un plan propriu de dezvoltare profesională în funcție de competențele personale și de caracteristicile pieței muncii	- completarea de chestionare /fișe de autoevaluare; - stabilirea elementelor de bază ale portofoliului profesional individual;
*2.3	să utilizeze diferite tehnici de prezentare pentru ocuparea unui loc de muncă	- exersarea tehnicilor de prezentare la interviu; - jocuri de rol: ofertant – beneficiar; - scrierea unei scrisori de intenție; - elaborarea unor CV-uri; - utilizarea soft-ului educațional
*2.4	să elaboreze, după model, un plan simplu de afaceri pentru obținerea unui produs sau a unui serviciu	- analiza etapelor de elaborare a unui plan de afaceri - analiza unor modele concrete de planuri de afaceri; - elaborarea unui plan simplu de afaceri

3. Valorificarea în comunicare a termenilor și simbolurilor specifice tehnologiilor

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
3.1	să utilizeze termeni specifici diferitelor domenii profesionale la testările pentru obținerea unui loc de muncă	- simulări de interviuri; - discuții cu agenți economici; - elaborare de CV-uri; - realizare de cărți de vizită;

3.2	să valorifice într-un mesaj propriu termenii și simbolurile învățate	- exerciții de redactare, transmitere a unor mesaje (în cuvinte sau simboluri) pe baza unui suport vizual; - exerciții de "traducere" a semnelor și simbolurilor în cuvinte și invers;
*3.3	să coreleze simbolurile cu semnificația lor și cu domeniul profesional în care sunt utilizate	- exerciții de interpretare a unor semne și simboluri de pe produse, etichete, panouri de avertizare, indicatoare etc. - realizarea de simulări privind utilizarea și respectarea unor norme de protecția muncii.

4. Dezvoltarea spiritului de inițiativă și a capacității de orientare profesională

	Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
	<i>La sfârșitul clasei a VIII-a elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a se recomandă următoarele activități:</i>
*4.1	să organizeze informații relevante pentru obținerea / practicarea diferitelor calificări profesionale	- elaborarea în grup a unor "fișe ale postului" pe baza consultării documentelor și vizitelor efectuate la agenți economici din domeniul serviciilor; - vizionarea unor materiale înregistrate în întreprinderi mici și mijlocii;
4.2	să formuleze o opțiune pentru viitoarea meserie în concordanță cu propriile interese și aptitudini	- realizarea unei liste cu locuri de muncă posibile pe baza studierii ofertelor din mass-media; - simularea pașilor necesari pentru obținerea unui loc de muncă;
4.3	să coreleze opțiunile profesionale cu nevoile și resursele zonei geografice și cu tendințele majore de evoluție a pieței muncii	- analiza structurii de ocupare a forței de muncă în zonă / regiune; - discuții cu reprezentanți ai agenților economici din zonă;
*4.4	să aplice etape ale planului de afaceri pentru obținerea unui produs sau a unui serviciu	- simularea unor activități propuse în planul de afaceri; - organizarea unor competiții pe componente ale planului de afaceri: promovare, comercializare etc.

CONȚINUTURI

- Domenii profesionale Specificul profesional al diferitelor zone geografice. Domenii profesionale noi.
- Rute de formare profesională. Competențe profesionale: descriere.
- Cerere și ofertă pe piața muncii.
- Calitatea muncii și relațiile de muncă. Comportamentul în afaceri.
- Tendințe în evoluția pieței muncii: *Dezvoltarea domeniului serviciilor, dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii etc. Mobilitate ocupațională.
- Protecția mediului în contextul diverselor domenii profesionale.
- *Planul de afaceri: condiții de elaborare, principalele etape de realizare, modele ale unor planuri de afaceri.

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

ORDIN**privind aprobarea programelor școlare revizuite pentru discipline de trunchi comun din aria curriculară Arte, clasele a V-a—a VIII-a*)**

În baza prevederilor Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 231/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 366/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării și Tineretului, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației, cercetării și tineretului emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programele școlare revizuite pentru următoarele discipline de trunchi comun din aria curriculară Arte: Educație muzicală, Educație plastică, clasele a V-a—a VIII-a, cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin intră în vigoare începând cu anul școlar 2008—2009, pentru programele școlare revizuite la clasele a V-a—a VII-a. La data intrării în vigoare a prezentului ordin, orice altă dispoziție contrară privind programele școlare pentru disciplinele menționate la art. 1, clasele a V-a—a VII-a, se abrogă.

Art. 3. — Prezentul ordin intră în vigoare începând cu anul școlar 2009—2010, pentru programele școlare revizuite la clasa a VIII-a.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 5. — Direcția generală management învățământ preuniversitar, Direcția generală învățământ în limbile minorităților și relația cu Parlamentul, Direcția generală buget-finanțe, patrimoniu și investiții, Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar, inspectoratele școlare județene/al municipiului București și unitățile de învățământ preuniversitar duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Ministrul educației, cercetării și tineretului,
Cristian Mihai Adomniței

București, 5 august 2008.

Nr. 4.988.

*) Ordinul nr. 4.988/2008 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 784 din 24 noiembrie 2008 și este reprodus și în acest număr bis.

EDUCAȚIE MUZICALĂ

Clasele a V-a - a VI-a

NOTĂ DE PREZENTARE

Proces complex și unitar, ce se desfășoară stadal, educația muzicală are drept scop dezvoltarea sensibilității estetice a elevilor, a capacităților de exprimare și receptare muzicală, prin activități practice de cântare (vocală și instrumentală) și prin audiții muzicale.

Documentul de față reprezintă curriculum-ul de educație muzicală pentru clasele a V-a - a VIII-a, parte integrantă a parcursurilor de învățare oferite elevilor în contextul școlarității obligatorii.

Opțiunea pentru acest curriculum a pornit de la premisele următoare:

imperativele reformei învățământului, racordate la tradițiile învățământului muzical românesc;

proiectarea curriculum-ului pornind de la finalitățile și obiectivele învățământului;

centrarea obiectivelor pe formarea de capacități și atitudini esențiale în formarea personalității;

necesitatea proiectării concentrice a conținuturilor, asigurând continuitatea și progresia de la o clasă la alta.

În acest context, structura actualului curriculum cuprinde: obiective cadru, urmărite pe parcursul întregii etape de școlaritate obligatorie, obiective de referință, exemple de activități de învățare, conținuturi, sugestii pentru repertoriul de cântece, sugestii pentru audiții muzicale proiectate pentru fiecare clasă, standarde curriculare de performanță.

Sugestiile privind repertoriul de cntece sunt orientative. Repertoriul poate fi extins prin includerea unor cântece populare aparținând zonei folclorice respective.

Data fiind plaja orară prevăzută în planul cadru (1-2 ore pentru clasele a V-a - a VII-a și 1/2-1 oră pentru clasa a VIII-a), curriculum-ul conține atât obiective de referință și conținuturi obligatorii, care aparțin curriculum-ului nucleu, cât și altele, la decizia școlii, care devin obligatorii atunci când se optează pentru curriculum extins (2 ore pe săptămână la clasele a V-a a VII-a și 1 oră pe săptămână la clasa a VIII-a). Acestea din urmă sunt marcate cu asterisc.

În ceea ce privește distribuția orelor alocate clasei a VIII-a, acestea se pot desfășura fie în alternanță cu orele de educație plastică, fie grupate într-un singur semestru.

NOTĂ: Prezenta programă este valabilă și pentru școlile în care predarea se face în limbi ale minorităților naționale. În lecții se poate include material vocal și instrumental (exemple: reproduceri de cântece și audiții) conform specificului național.

OBIECTIVE CADRU

1. Dezvoltarea capacităților interpretative (vocale și instrumentale)
2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale
3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical
4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale/ artistice

CLASA A V-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative, vocale și instrumentale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să interpreteze vocal, individual sau în grup, cântece la unison sau în aranjamente armonico-polifonice simple, respectând indicațiile de interpretare și gestica dirijorală	exerciții de respirație, emisie, dicție; exerciții de intonație; exerciții de frazare; interpretare vocală la unison; cântare alternativă, cu ison, în canon; cântare vocală pe 2 voci; cântare expresivă, reliefând valențele poetice ale textului;
1.2 să acompanieze ritmic cântecele interpretate	acompaniere ritmică, folosind corpul sau diferite obiecte sonore și instrumente de percuție;
1.3 să folosească în mod corect tehnica instrumentală specifică anumitor instrumente ¹	exerciții de tehnică instrumentală (stabilirea tehnicii de mânăuire a claviaturii și de emisie sonoră la diferite instrumente: orgă electronică, fluiet, chitară, block flöte etc.).

2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să audieze cu atenție lucrările muzicale, recunoscând elementele de limbaj învățate	exerciții de reproducere, comparare și recunoaștere a înălțimii și duratei sunetelor muzicale; audiții muzicale; prezentarea familiilor de instrumente muzicale; identificarea timbrului, a tempoului și a nuanțelor;
2.2 să compare fragmentele audiate, sesizând anumite diferențe sau similitudini	identificarea lucrării muzicale sau a fragmentului audiat;
2.3 să-și exprime propriile impresii privind muzica audiată	dezbateri pe baza biografiei marilor compozitori; pregătire și participare la concerte; comentarea impresiilor dobândite în urma participării la concerte.

¹ Obiectivele de referință, activitățile de învățare și conținuturile marcate prin asterisc sunt integrate în segmentul "Curriculum la decizia școlii". Celelalte obiective de referință, activități de învățare și conținuturi constituie segmentul "Curriculum nucleu" definit în calitate de "Curriculum de bază".

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
*3.1 să descifreze cântece scrise în tonalitățile Do major și la minor, utilizând elementele de limbaj învățate	exerciții de intonație; exerciții de citire și scriere a notelor muzicale;
3.2 să identifice în lucrările interpretate sau audiate elementele de limbaj muzical	citire ritmică; solfegiere; exerciții de recunoaștere a înălțimii și duratei sunetelor; recunoașterea tempoului și a nuanțelor; exerciții de sesizare a expresivității intervalelor muzicale; analiza gamelor Do Major și la minor; audiții muzicale; concurs: "Recunoaște instrumentul!"; identificarea structurii cântecelor.

4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale și artistice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 să cânte cu participare afectivă	interpretare muzicală; jocuri muzicale;
4.2 să improvizeze ritmic pe o temă dată	improvizații muzicale utilizând intervalele și formulele ritmice învățate; organizare de momente artistice, medalioane muzicale, serbări;
4.3 să găsească un ison la o melodie dată	audiții muzicale; participare la spectacole muzicale; concursuri cu teme muzicale;
4.4 să reprezinte prin mișcare, vers, culoare, desen, conținutul sugerat de muzică	improvizații de mișcări adecvate unui cântec; realizare de desene reprezentative pentru lucrările muzicale studiate.

CONȚINUTURI

1. Practica muzicală

Practica vocală:

deprinderi specifice de cânt: ținuta corporală, respirația, emisia, dicția, articulația

modalități de cântare: individuală și în grup, în dialog, monodică și *polifonică (cu ison, în canon pe două voci)

repertoriu de cântece²

Practica instrumentală:³

deprinderi de tehnică instrumentală

repertoriu de lucrări instrumentale

² A se consulta sugestiile pentru repertoriul de cântece.

³ . Se recomandă utilizarea instrumentelor de percuție, a celor de suflat (block flötte, fluiere) sau a unor instrumente specifice zonei. Se poate recurge la ajutorul elevilor ce învață instrumente în școlile de artă, cluburi etc.

2. Elemente de limbaj muzical⁴

Melodia:

sunetele și notele muzicale cuprinse întredol și do2 (și do 2) și sol (octava mică) și sol 2 (octava a II-a)

intervale muzicale

organizări sonore: tonalitățile Do Major și la minor natural;

Ritmul:

duratele sunetelor și ale pauzelor muzicale și valorile corespunzătoare (pătrimea, optimea, doimea, nota întreagă, șaisprezecimea)

punctul de prelungire (doimea, pătrimea și optimea cu punct)

combinații ritmice cu duratele învățate, în măsurile de 2/4, 3/4, 4/4

Tempoul: allegro, allegretto, moderato, andante

Nuanțele: piano, forte, mezzoforte, mezzopiano

Timbrul vocal (voci de copii, femei, bărbați) și instrumental (familii de instrumente muzicale)

Structura muzicală a cântecului: strofă, refren, rînd melodic

3. Elemente de cultură muzicală

Date despre lucrările muzicale abordate: titlul, compozitorul, autorul textului, tematica

Compozitori: A. Vivaldi, W.A. Mozart, J. Haydn, L. v. Beethoven, C. Porumbescu, T. Popovici, D.G.

Kiriac

Audiții muzicale⁵**Sugestii pentru repertoriul de cântece⁶**

<i>Deșteaptă-te, române!</i>	A. Pann
<i>Tricolorul</i>	C. Porumbescu
<i>Marșul lui Iancu</i>	T. Popovici
<i>Barbu Lăutarul</i>	
<i>Bardul din Mircești</i>	P. Mezetti
<i>Revedere</i>	D.G. Kiriac
<i>La oglindă</i>	T. Popovici
<i>Limba românească</i>	I. Cartu
<i>Sfinte Dumnezeule</i>	melodie tradițională
<i>Prohodul Domnului</i>	melodie tradițională
<i>Hristos a Înviat</i>	melodie tradițională
<i>Fie numele Domnului binecuvântat</i>	Al. Podoleanu
<i>Colinde</i>	populare
<i>Hora mare (Frunză verde de cicoare)</i>	popular
<i>Mândru-i jocul Hațegana</i>	popular
<i>Fata de păstor</i>	T. Teodorescu
<i>Moara</i>	T. Popovici
<i>A ruginit frunza din vii</i>	D.G. Kiriac
<i>Răsună codrul</i>	I.D. Chirescu
<i>Cucule, pasăre sură</i>	I.D. Chirescu
<i>Cântec de primăvară</i>	W.A. Mozart
<i>Copilul și floarea</i>	J. Brahms
<i>Cântecul gamei</i>	R. Rogers

⁴ Conținuturile incluse în acest capitol nu vor constitui subiectul unor lecții teoretice, ci vor fi valorificate ca instrumente pentru analiza lucrărilor muzicale interpretate-audiate.

⁵ A se consulta sugestiile pentru audițiile muzicale.

⁶ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

Sugestii pentru audițiile muzicale⁷

<i>Antologie de folclor (Cântece și jocuri populare)</i>	T. Alexandru
<i>Trompetele răsună</i>	G. Musicescu
<i>La oglindă</i>	T. Popovici
<i>Morarul</i>	D.G. Kiriac
<i>Pe cărare sub un brad</i>	
<i>Imnul eroilor</i>	I.C. Brătianu
<i>Mama</i>	I.D. Chirescu
<i>Rugăciune</i>	I.D. Chirescu
<i>Dorulețul</i>	I.D. Chirescu
<i>Marșul lui Tudor din oratoriul Tudor Vladimirescu</i>	Gh. Dumitrescu
<i>Dans țărănesc</i>	C. Dimitrescu
<i>Baladă pentru vioară și pian</i>	C. Porumbescu
<i>Trei jocuri românești</i>	P. Constantinescu
<i>Dansuri românești</i>	B. Bartok
<i>Cântec de leagăn</i>	W.A. Mozart
<i>Repetiție de concert</i>	W.A. Mozart
<i>Mica serenadă</i>	W.A. Mozart
<i>Alla Turca din Sonata pentru pian în La major nr. 11</i>	W.A. Mozart
<i>Anotimpurile</i>	A. Vivaldi

⁷ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

CLASA A VI-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative, vocale și instrumentale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să interpreteze vocal, fluent și expresiv, la unison și în diferite *aranjamente armonico-polifonice, cântece aparținând diferitelor tipuri de muzică	exerciții de cultură vocală (respirație, emisie, frazare, dicție); interpretare vocală la unison, individuală sau în grup; interpretare vocală pe două voci (în canon sau armonică);
1.2 să îmbogățească cântarea vocală cu intervenții instrumentale	concursuri de interpretare; intervenții instrumentale cu caracter de improvizație;
1.3 să interpreteze instrumental melodiile învățate vocal	exerciții de tehnică instrumentală.

2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să asculte cu interes lucrări muzicale de diferite genuri, sesizând expresivitatea elementelor de limbaj muzical	audiții muzicale; comentarea lucrărilor audiate; dezbateri pe tema lucrărilor muzicale audiate;
2.2 să sesizeze apariția temelor caracteristice în discursul muzical și să le fredoneze	concursuri de recunoaștere a temelor muzicale caracteristice;
2.3 să recunoască lucrări muzicale, identificând tipul de muzică și autorul lor	exerciții și concursuri de recunoaștere a lucrărilor muzicale; identificarea tipului de muzică;
2.4 să-și exprime preferințele muzicale, argumentându-le	audiere de emisiuni muzicale radio; vizionarea de emisiuni sau filme muzicale TV; participare la concerte; comentarea lucrărilor muzicale audiate.

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
*3.1 să descifreze cântece scrise în tonalități majore și minore cu o alterație la cheie	exerciții de citire ritmică și melodică; solfegiere; construire după model a gamelor majore și minore cu o alterație la cheie; *exerciții de recunoaștere (dictee muzicale);
3.2 să identifice și *să redea formulele ritmice învățate	audiții muzicale;
3.3 să diferențieze în audiere caracterul major sau minor al tonalităților învățate	
3.4 să identifice în lucrările audiate temele muzicale și să analizeze structura lor	exerciții de delimitare a temei muzicale și de determinare a elementelor ei componente; identificarea temelor muzicale în lucrările audiate.

4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale/ artistice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 să cânte nuanțat, corelând interpretarea cu mesajul ce trebuie transmis	interpretare muzicală; exerciții și jocuri muzicale;
4.2 să diversifice și să îmbogățească interpretarea muzicală	exerciții de continuare a unei linii melodice începute pe un text dat; construire de teme muzicale pomind de la un motiv dat; concepere de programe artistice;
4.3 să sesizeze momentele de intervenție instrumentală în cadrul unei cântări vocale	audiții muzicale; jocuri muzicale;
4.4 să-și valorifice aptitudinile muzicale ca interpret	participarea la pregătirea și susținerea unor serbări muzicale, serate sau momente muzicale.

CONȚINUTURI

1. Practica muzicală

Practica vocală

deprinderi specifice de cânt

cântarea monodică și *polifonică (cu *ison*, în *canon pe două voci*, *armonică pe două voci*)

repertoriu de cântece⁸

Practica instrumentală:

deprinderi de tehnică instrumentală

repertoriu de lucrări instrumentale

2. Elemente de limbaj muzical

Melodia:

modificarea înălțimilor sunetelor prin semnele de alterație

organizări sonore: tonalitățile Sol Major, mi minor, Fa Major, re minor

Ritmul:

combinații ritmice în măsurile de 2/4, 3/4, 4/4 (actualizare)

sincopa

contratimpul

Tempoul: accelerarea și răzirea mișcării (accelerando și rallentando)

Nuanțele: crescendo și decrescendo

Timbrul:

formații vocale: corul de voci egale și mixt

formații instrumentale: orchestra de muzică simfonică

Elemente de structură:

tema muzicală

forma mono-, bi- și tripartită

3. Elemente de cultură muzicală

Tipuri de muzică și genuri reprezentative:

muzica populară: cântecul propriu-zis, cântecul de joc și melodia instrumentală de joc

**muzica religioasă*⁹

creații muzicale culte: miniatura instrumentală, suita, rapsodia

muzică de divertisment: valsul, țangoul, blues-ul, muzica folk

Compozitori: G.F. Händel, Fr. Schubert, R. Schumann, Fr. Chopin, J. Strauss, G. Bizet, Gh. Cucu, Gh.

⁸ A se consulta sugestiile pentru repertoriul de cântece.

* Obiectivele de referință, activitățile de învățare și conținuturile marcate prin asterisc sunt integrate în segmentul "Curriculum la decizia școlii".

⁹ Acest conținut va fi abordat sub aspect practic, prin cântări specifice.

Dima, G. Musicescu, G. Enescu
Audiții muzicale¹⁰

Sugestii pentru repertoriul de cântece¹¹

<i>Deșteaptă-te, române!</i>	după A. Pann
<i>Pe-al nostru steag</i>	C. Porumbescu
<i>Hora Unirii</i>	Al. Flechtenmacher
<i>Biruitorii</i>	
<i>Trompetele răsună</i>	G. Musicescu
<i>Ca o zi de primăvară</i>	G. Musicescu
<i>Stejarul</i>	G. Musicescu
<i>Plaiuri părintești</i>	L. Profeta
<i>S-a dus cucul de pe-aici</i>	popular
<i>Pîpalacul</i>	N. Oancea
<i>Pe lângă plopii fără soț</i>	G. Șerban
<i>Ciobănaș cu trei sute de oi</i>	popular
<i>Pe cărare sub un brad</i>	D.G. Kiriac
<i>Primăvara</i>	P. Ciorogariu
<i>Coborâi din deal în vale</i>	popular
<i>Veniți să ne închinăm</i>	cântare bisericească
<i>Hristos a înviat</i>	G. Musicescu
<i>Cu noi este Dumnezeu</i>	cântare bisericească
<i>Colinde</i>	populare
<i>Oda bucuriei</i>	L. van Beethoven
<i>Teiul</i>	Fr. Schubert
<i>Cântec de leagăn</i>	Fr. Schubert
<i>Păstrăvul</i>	Fr. Schubert
<i>Ave Maria</i>	Fr. Schubert

Sugestii pentru audițiile muzicale¹²

<i>Miluiște-mă, Dumnezeule</i>	Gh. Cucu
<i>Haz de necaz</i>	Gh. Cucu
<i>Miniaturi pentru pian</i>	S. Drăgoi
<i>Brâul amestecat</i>	Pr. Vlaiculescu
<i>Menuet</i>	L. Boccherini
<i>Cântece fără cuvinte</i>	F.M. Bartholdy
<i>Für Elise</i>	L. van Beethoven
<i>Contradansuri</i>	L. van Beethoven
<i>Valsuri</i>	J. Brahms
<i>Dansuri ungare</i>	J. Brahms
<i>Vals brillant</i>	Fr. Chopin
<i>Humoreska</i>	A. Dvorak
<i>Valsuri</i>	J. Strauss

¹⁰ A se consulta repertoriul de audiții muzicale.

¹¹ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

¹² La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

<i>Impromptu-uri</i>	Fr. Schubert
<i>Momente muzicale</i>	Fr. Schubert
<i>Păstrăvul</i>	Fr. Schubert
<i>Lacul lebedelor</i> (fragmente)	P.I. Ceaikovski
<i>Spărgătorul de nuci</i>	P.I. Ceaikovski
<i>Bolero</i>	M. Ravel
<i>Dans spaniol</i>	E. Granados
<i>Badinerie</i> din <i>Suita 2 în si minor pentru orchestră</i>	J.S. Bach
<i>Visare</i>	R. Schumann
<i>Suita Muzica apelor</i> (fragmente)	G.Fr. Händel
<i>Rapsodia albastră</i>	G. Gershwin
<i>Suita I, partea I, Imaginile dimineții</i>	E. Grieg
<i>Suita a II-a Peer Gynt</i> (fragment)	E. Grieg
<i>Tablouri dintr-o expoziție</i>	M. Mussorgski
<i>Messias</i>	G.Fr. Händel
<i>Rapsodia română nr. 1 și nr. 2</i>	G. Enescu
<i>Suita Impresii din copilărie</i>	G. Enescu
<i>Poema română</i>	G. Enescu
<i>Suita La seceriș</i>	T. Brediceanu
<i>Suita În Munții Apuseni</i>	M. Negrea

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ REVIZUITĂ

EDUCAȚIE MUZICALĂ

CLASELE A VII-A - A VIII-A

București, 2008

NOTĂ DE PREZENTARE

Educația muzicală - ca disciplină de învățământ - are drept scop dezvoltarea sensibilității estetice a elevilor, a capacităților de exprimare și receptare muzicală, prin activități practice de cântare (vocală și instrumentală) și prin audiții muzicale.

Acest document reprezintă curriculum-ul revizuit de *Educație muzicală* pentru clasele a VII-a - a VIII-a, ca parte integrantă a cursurilor de învățare oferite elevilor în contextul școlarității obligatorii. Revizuirea prezentului curriculum a avut în vedere următoarele aspecte:

- generalizarea învățământului obligatoriu de 10 clase, începând cu anul școlar 2003-2004;
- menținerea și în perioada următoare a struc-
-
- turii și a alocărilor orare din actualul plan-cadru de învățământ, aprobat cu O.M. nr. 3638/11.04.2001;
- centrarea obiectivelor pe formarea de capacități și atitudini, a căror evaluare să fie orientată de standardele curriculare de performanță, la sfârșitul clasei a VIII-a.

Revizuirea a constat, în principal, în reformularea standardelor curriculare de performanță la sfârșitul clasei a VIII-a, astfel încât principiul accesibilității să fie respectat într-o mai mare măsură.

Prezentul document cuprinde:

- obiective cadru, urmărite pe parcursul întregii etape de școlaritate obligatorie;
- obiective de referință, exemple de activități de învățare, conținuturi, sugestii pentru repertoriul de cântece, sugestii pentru audiții muzicale proiectate pentru fiecare clasă;
- standarde curriculare de performanță.

Sugestiile privind repertoriul de cântece sunt orientative. Repertoriul poate fi extins prin includerea unor cântece populare aparținând zonei folclorice respective.

Dată fiind plaja orară prevăzută în planul cadru (1-2 ore pentru clasa a VII-a și 1/2-1 oră pentru clasa a VIII-a), curriculum-ul conține atât obiective de referință și conținuturi obligatorii, care aparțin curriculum-ului nucleu, cât și altele, care vor fi valorificate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii. Acestea din urmă sunt marcate cu asterisc și nu fac obiectul evaluărilor naționale.

În ceea ce privește distribuția orelor alocate clasei a VIII-a, acestea se pot desfășura fie în alternanță cu orele de educație plastică, fie grupate într-un singur semestru.

*Prezenta programă este valabilă pentru toate unitățile de învățământ preuniversitar, inclusiv școlile cu predare în limbile minorităților naționale. În acest ultim caz, în lecțiile de **Educație muzicală** se poate include material vocal și instrumental (exemple: reproduceri de cântece și audiții), conform specificului național.*

OBIECTIVE CADRU

- 1. Dezvoltarea capacităților interpretative (vocale și instrumentale)**
- 2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale**
- 3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical**
- 4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale/artistice**

CLASA A VII-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative, vocale și instrumentale

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- 1.1 să interpreteze vocal cântece de diferite tipuri și genuri, controlând schimbările de dinamică, timbru și tempo
- *1.2 să utilizeze diferite procedee armonico-polifonice (cântări în canon pe două sau trei voci)
- 1.3 să interpreteze teme muzicale accesibile din lucrări celebre
- 1.4 să interpreteze instrumental cântece folosind tehnici specifice

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- exerciții de cultură vocală, relaxare, respirație, articulație, intonație, dicție
- interpretare vocală, individuală sau în grup; - cântare în canon pe două sau trei voci; - cântare armonică pe două voci;
- interpretare de teme muzicale celebre;
- exerciții de tehnică instrumentală;
- interpretare instrumentală.

2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- 2.1 să asculte diferite lucrări muzicale, identificând tipul și genul de muzică
- 2.2 să aprecieze bogăția și varietatea folclorului muzical românesc, recunoscând în lucrările audiate specificul zonal
- 2.3 să sesizeze specificul diferitelor tipuri de muzică (populară, ușoară, de operă)
- *2.4 să coreleze informațiile privind activitatea marilor compozitori cu contextul socio-cultural în care au creat

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- audiții muzicale;
- pregătire și participare la concerte, spectacole muzicale;
- audierea de emisiuni muzicale radio, vizionare de emisiuni TV sau casete video cu înregistrări muzicale;
- discutarea și analizarea lucrărilor audiate;
- concursuri "Recunoașteți audiția", "Recunoașteți interpretul";
- povestirea acțiunii unor opere, operete, balet;
- documentare independentă (cărți, reviste, programe de concert).

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- *3.1 să descifreze cântece și teme muzicale în tonalitățile învățate
- *3.2 să identifice forma fixă sau liberă a genurilor muzicii populare
- 3.3 să cunoască și să diferențieze elementele componente ale genurilor muzicale scenice

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- exerciții melodice și ritmice;
- solfegiere;
- exerciții de intonare și recunoaștere a intervalurilor caracteristice din tonalitățile învățate;

- recunoașterea formei cântecelor populare;

- audiții muzicale.

4. Cultivarea sensibilității, imaginației și creativității muzicale/artistice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 să interpreteze cu sensibilitate și expresivitate piesele muzicale abordate	- interpretare; - exerciții de realizare a unor variații pe o temă dată;
4.2 să sesizeze aportul elementelor de limbaj în planul expresivității muzicale	- audiții muzicale;
4.3 să realizeze variații muzicale pe anumite teme ritmice sau melodice	- exerciții muzicale de tip "întrebare-răspuns";
4.4 să găsească anumite formule de acompaniament ritmic sau instrumental	- acompaniamente instrumentale folosind treptele principale ale tonalității;
4.5 să asocieze mesajul muzical receptat imaginii vizuale	- schițarea de decoruri și costume pentru genurile scenice; - comentarea unor lucrări muzicale audiate sau vizionate, descrierea unor detalii de ordin regizoral cu rol în sporirea expresivității; - imaginarea portretului fizic și moral al unui personaj dintr-o operă celebră pomind de la expresia muzicală.

CONȚINUTURI

1. Practica muzicală

Practica vocală:

deprinderi specifice de cânt
cântarea monodică și *polifonică (pe două și trei voci)
repertoriu de cântece¹

Practica instrumentală:

deprinderi de tehnică instrumentală
deprinderi de acompaniament
repertoriu de lucrări instrumentale

2. Elemente de limbaj muzical

Melodia:

organizări sonore tonale (actualizare)

Ritmul:

măsuri simple și compuse: 2/8, 3/8, 5/8
*diviziuni excepționale: trioletul
*ritmul măsurat și nemăsurat

Tempoul și nuanțele și rolul lor expresiv (actualizare)

Timbrul:

formații instrumentale: taraful și orchestra de muzică populară, formațiile de muzică ușoară, fanfara
interpreți celebri: soliști vocali și instrumentali de muzică populară, cultă, ușoară

Elemente de structură:

*forma fixă (strofică) și liberă (improvizatorică) în muzica populară românească
elemente componente ale operei, operetei și baletului: uvertură, arie, cor, duet, act, tablou, număr

3. Elemente de cultură muzicală

Tipuri de muzică și genuri reprezentative:

muzică populară; genuri ale folclorului ocazional: colinda și cântecul de stea, cântecul de nuntă; *genuri ale folclorului neocazional: doina și balada
*muzică religioasă

¹ A se consulta sugestiile pentru repertoriul de cântece.

muzică cultă: opera, opereta, baletul
 muzică ușoară: stiluri și interpreți
 Compozitori: W. A. Mozart, G. Bizet, G. Rossini, G. Verdi, K.M. von Weber, P.I. Ceaikovski,
 A. Pann, I. Vidu, M. Jora
 audiții muzicale²

Sugestii pentru repertoriul de cântece³

<i>Imnul eroilor</i>	I.G. Brătianu
<i>Românul</i>	C. Porumbescu
<i>Trompetele răsună</i>	G. Musicescu
<i>Cea de pe urmă noapte a lui Mihai Viteazul</i>	din colecția G. Musicescu
<i>Vântuleț de primăvară</i>	popular
<i>Trandafir de la Moldova</i>	popular
<i>M-a făcut mama oltean</i>	popular
<i>Fata dobrogeană</i>	popular
<i>Tatăl nostru</i>	A. Pann
<i>Apărătoarei Doamne</i>	cântare bisericească
<i>Unul sfânt</i>	cântare bisericească
<i>Mântuiește Doamne, poporul tău</i>	cântare bisericească
<i>Mergi la cer</i>	A. Flechtenmacher
<i>Colinde</i>	
<i>O, lume, ce frumoasă ești!</i>	L. van Beethoven
<i>Cântări de veselie</i>	G. Donizetti
<i>Cântec de leagăn</i>	J. Brahms
<i>Barcarola</i>	C.M. von Weber
<i>Corul vânătorilor din opera "Freischütz"</i>	C.M. von Weber

Sugestii pentru audițiile muzicale⁴

<i>Răsunetul Ardealului</i>	I. Vidu
<i>Răsunet de la Crișana</i>	I. Vidu
<i>Grânele vara se coc</i>	I. Vidu
<i>Negruța</i>	I. Vidu
<i>Trandafir de pe răzoare</i>	S. Drăgoi
<i>Opera Năpasta (fragmente)</i>	S. Drăgoi
<i>Divertisment rustic</i>	S. Drăgoi
<i>Tatăl nostru</i>	A. Pann
<i>Poloneze</i>	Fr. Chopin
<i>Valsuri</i>	Fr. Chopin
<i>Mazurci</i>	Fr. Chopin
<i>Concertul nr. 1 pentru pian și orchestră</i>	Fr. Chopin
<i>Opera Nunta lui Figaro (uvertura, arii)</i>	W.A. Mozart

² A se consulta sugestiile pentru audițiile muzicale.

³ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

⁴ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

Sugestii pentru audițiile muzicale⁴

Opera <i>Oberon</i> (uvertură)	K.M. von Weber
Opera <i>Freischütz</i> (fragmente)	K.M. von Weber
Opera <i>Bărbierul din Sevilla</i> (uvertura, arii)	G. Rossini
Opera <i>Wilhelm Tell</i> (uvertura)	G. Rossini
Opera <i>Coțofana hoață</i> (uvertura)	G. Rossini
Opera <i>Traviata</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Aida</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Nabucco</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Trubadurul</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Opera <i>Ernani</i> (arii, duete, coruri)	G. Verdi
Baletul <i>Lacul lebedelor</i> (fragmente)	P.I. Ceaikovski
Baletul <i>Spărgătorul de nuci</i> (fragmente)	P.I. Ceaikovski
Baletul <i>Frumoasa din pădurea adormită</i> (fragmente)	P.I. Ceaikovski
Baletul "La piață" (fragmente)	M. Jora
Opera <i>Carmen</i> (fragmente)	G. Bizet

CLASA A VIII-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacităților interpretative (vocale și instrumentale)

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să interpreteze cu acuratețe un repertoriu divers de cântece și de teme muzicale	- exerciții de cultură vocală; - interpretare de cântece sau teme muzicale; - cântare în canon; - cântare armonică;
1.2 să interpreteze instrumental un repertoriu de cântece și teme muzicale respectând indicațiile de frazare, nuanțare, tempo	- exerciții de tehnică instrumentală; - interpretare instrumentală; - interpretare vocală de cântece;
1.3 să realizeze acompaniamente instrumentale simple la cântecele învățate	- acompaniament instrumental.

2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să asculte o varietate de lucrări muzicale, identificând anumite elemente de limbaj musical	- audiții muzicale; - participare la concerte sau alte manifestări muzicale;
2.2 să recunoască lucrări muzicale reprezentative din creația universală	- recunoașterea lucrărilor audiate; - identificarea genului; - discutarea și analizarea lucrărilor audiate;
2.3 să emită judecăți estetice personale asupra operelor muzicale audiate	- utilizare de resurse variate pentru o mai bună înțelegere a lucrărilor muzicale audiate (programe de concert, reviste de specialitate, cărți, emisiuni radio, TV).

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
*3.1 să descifreze cântece în tonalitățile învățate	- exerciții de citire ritmică și melodică; - solfegiere de motive sau teme muzicale; - descifrarea instrumentală a unor lucrări/piese muzicale simple
3.2 să analizeze elementele de limbaj muzical din lucrările învățate sau audiate	- audiții muzicale;
3.3 să diferențieze caracteristicile genurilor muzicale	- analiza lucrărilor audiate.

4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale/artistice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
4.1 să interpreteze cu expresivitate piesele muzicale abordate	- interpretare muzicală; - concursuri de interpretare;
*4.2 să intervină cu idei personale în comentariul lucrărilor muzicale audiate	- dezbateri, schimburi de opinii;

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p><i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i></p> <p>4.3 să realizeze scurte improvizații și compoziții muzicale</p> <p>4.4 să identifice relații între creații aparținând diferitelor arte</p> <p>*4.5 să elaboreze proiecte artistice</p>	<p><i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i></p> <p>- creare de formule de acompaniament; - exerciții de transformare a unei teme muzicale; - crearea unor contramelodii la o temă dată; - crearea unor combinații simple de acorduri instrumentale la o melodie dată; - utilizarea de surse bibliografice;</p> <p>- realizarea unor ilustrații sonore la tablouri, desene animate, texte, scenarii; - proiectarea și organizarea de programe artistice.</p>

CONȚINUTURI

1. Practica muzicală

Practica vocală:

deprinderi specifice de cânt

cântarea monodică, **polifonică (canon pe două și trei voci) și armonică (pe două voci)*

repertoriu de cântece⁵

Practica instrumentală:

deprinderi de tehnică instrumentală

deprinderi de acompaniament

repertoriu de lucrări instrumentale

2. Elemente de limbaj muzical

Melodia:

organizări sonore tonale: tonalitățile Do Major, la minor, Sol Major, mi minor, Fa Major, re minor (actualizare); **tonalitățile Re Major, si minor, Si bemol Major, sol minor*

Ritmul:

combinații ritmice binare și ternare

rolul expresiv al ritmului

orchestra simfonică

3. Elemente de cultură muzicală

Audiții muzicale⁶

Genuri muzicale:

muzica cultă: liedul, sonata, concertul, simfonia

muzica ușoară, muzica de divertisment, muzică de jazz

Compozitori: J.S. Bach, J. Haydn, W. A. Mozart, L.v. Beethoven, Fr. Schubert, R. Schumann, Fr. Liszt, F. M. Bartholdy, J. Brahms, G. Enescu, M. Jora, P. Constantinescu

⁵ A se consulta sugestiile pentru repertoriul de cântece.

⁶ A se consulta sugestiile pentru repertoriul de audiții muzicale.

Sugestii pentru repertoriul de cântece⁷

<i>Deșteaptă-te, române!</i>	A. Pann
<i>Gaudeamus igitur</i>	
<i>Pui de lei</i>	I. Brătianu
<i>Limba noastră</i>	Al. Cristea
<i>Graiul neamului</i>	T. Cerne
<i>Sfânta zi de liberate</i>	Al. Flechtenmacher
<i>Iancu la Turda</i>	T. Popovici
<i>Marș de 1 Mai</i>	C. Porumbescu
<i>Dorulețule</i>	I. Chirescu
<i>Eu mă duc, codrul rămâne</i>	T. Teodorescu
<i>Colinde</i>	Chiril Popescu
<i>Corul sclavilor din opera Nabucco</i>	G. Verdi
<i>Aria lui Papageno din opera Flautul fermecat</i>	W.A. Mozart
<i>Cântecul lui Solveig din suita Peer Gynt</i>	E. Grieg
<i>Trandafirul</i>	F. Schubert
<i>Arii din opereta Liliacul</i>	J. Strauss

Sugestii pentru audițiile muzicale⁸

<i>Tocata și fuga în re minor</i>	J.S. Bach
<i>Suita nr. 2 în si minor (fragmente)</i>	J.S. Bach
<i>Concertul pentru două vioi și orchestră în re minor (partea I)</i>	J.S. Bach
<i>Concertul italian (pentru pian)</i>	J.S. Bach
<i>Concerte brandenburgice (fragmente)</i>	J.S. Bach
<i>Missa în si minor (fragmente)</i>	J.S. Bach
<i>Ave Maria</i>	J.S. Bach - Ch. Gounod
<i>Stabat mater</i>	S. Pergolesi
<i>Concertul pentru vioară în la minor</i>	A. Vivaldi
<i>Simfonia nr. 101 (Ceasornicul)</i>	J. Haydn
<i>Simfonia nr. 94 (Surpriza)</i>	J. Haydn
<i>Concertul pentru pian și orchestră nr. 21 în Do Major (partea a II-a)</i>	W.A. Mozart
<i>Mica serenadă</i>	W.A. Mozart
<i>Concertul pentru vioară și orchestră în La Major (partea I)</i>	W.A. Mozart
<i>Simfonia nr. 40 în sol minor (partea I)</i>	W.A. Mozart
<i>Sonata pentru pian op. 13 "Patetica"</i>	L. van Beethoven
<i>Sonata pentru pian op. 27 nr. 2 (a Lunii)</i>	L. van Beethoven
<i>Concertul pentru vioară și orchestră în Re Major (partea I)</i>	L. van Beethoven
<i>Concertul pentru pian și orchestră nr. 5 (fragmente)</i>	L. van Beethoven
<i>Simfonia a V-a (fragmente)</i>	L. van Beethoven
<i>Simfonia a IX-a în re minor (fragmente)</i>	L. van Beethoven
<i>Simfonia a IX-a Din Lumea Nouă</i>	A. Dvorak
<i>Un american la Paris</i>	G. Gershwin
<i>West Side Story</i>	L. Bernstein
<i>Summertime</i>	L. Armstrong

⁷ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

⁸ La clasele, secțiile, școlile cu predare în limbile minorităților naționale, repertoriul de cântece și audițiile muzicale pot fi completate cu creații muzicale aparținând minorității respective.

STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

Obiective cadru	Standarde
1. Dezvoltarea capacităților interpretative (vocale și instrumentale)	S1. Respectarea regulilor de cânt vocal și/sau instrumental (linie melodică sau acompaniament)
2. Dezvoltarea capacității de receptare a muzicii și formarea unei culturi muzicale	S2. Receptarea și utilizarea elementelor de limbaj în practica muzicală (formule ritmice, măsuri, structuri melodice simple, elemente de dinamică etc.) S3. Recunoașterea apartenenței lucrărilor muzicale audiate la anumite tipuri de muzică (populară, ușoară, simfonică)
3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj muzical	S4. Respectarea regulilor de interpretare vocală și/sau instrumentală a unor cântece din repertoriul învățat, care cuprind elementele de limbaj muzical prevăzute de programa școlară
4. Cultivarea sensibilității, a imaginației și a creativității muzicale	S5. Exprimarea cu ajutorul mijloacelor specifice altor discipline a mesajului muzical (coregrafie, arte plastice, literatură, istorie etc.), în funcție de aptitudinile individuale

EDUCAȚIE PLASTICĂ

Clasele a V-a - a VI-a

NOTĂ DE PREZENTARE

Evoluția societății omenеști face apel în mod constant la virtuțile formative ale educației prin școală și, între diferitele arii curriculare, artele vizuale în cazul curriculumului de față constituie un domeniu privilegiat de formare a unor atitudini proprii în fața operei de artă în paralel cu formarea la elevi de deprinderi pentru a exprima un limbaj specific.

Prin statutul său, obiectul de studiu *educație plastică promovează cultivarea sensibilității, a disponibilităților creative individuale în scopul comunicării cu și prin artă și crează premisele unui transfer către celelalte discipline și în viața socială.*

Subliniem faptul că o mare parte din conținuturile ce vor fi predate pe parcursul întregului ciclu cum ar fi unele teorii despre formă și culoare, despre contrastele cromatice, despre dominante ș.a., sistematizate și structurate ca atare, se datorează contribuției unor artiști și teoreticieni conectați la mișcarea artistică a Școlii de la Bauhaus, adică secolul al XIX-lea și prima parte a secolului XX.

Actualul curriculum prezintă următoarele caracteristici:

este centrat pe raționalizarea activităților de învățare, în funcție de obiectivele cadru și de obiective de referință;

conținutul valoric este predominant;

este adaptat la posibilitățile de asimilare ale elevilor;

este cu precădere intuitiv și formativ;

propune activități didactice diversificate în funcție de interesele și de posibilitățile elevilor.

În acest context, structura actualului curriculum cuprinde: obiective cadru, urmărite pe parcursul întregii etape de școlaritate obligatorie, obiective de referință, exemple de activități de învățare, conținuturi, sugestii pentru tematică, sugestii pentru aplicații proiectate pentru fiecare clasă, standarde curriculare de performanță.

Data fiind plaja orară prevăzută în planul cadru (1-2 ore pentru clasele V - VII și 1/2 -1 oră pentru clasa a VIII-a), curriculum-ul conține atât obiective de referință și conținuturi obligatorii, care aparțin curriculum-ului nucleu, cât și altele, la decizia școlii, care devin obligatorii atunci când se optează pentru curriculum extins (2 ore pe săptămână la clasele a V-a - a VII-a și 1 oră pe săptămână la clasa a VIII-a). Acestea din urmă sunt marcate cu asterisc.

OBIECTIVE CADRU

1. Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate
2. Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice
3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic
4. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual-artistice

CLASA A V-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p><i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i></p> <p>1.1 să folosească adecvat materialele și instrumentele de lucru</p> <p>1.2 să identifice grupele de culori din cercul cromatic</p>	<p><i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i></p> <p>exerciții de folosire a diferitelor materiale de lucru, specifice diverselor domenii ale artelor plastice;</p> <p>exerciții de recunoaștere, atât pe planșe didactice, cât și pe reproduceri de artă, a culorilor și a grupelor de culori;</p> <p>exerciții de obținere a nuanțelor spre una dintre culorile vecine în steaua culorilor;</p> <p>compoziții aplicative, folosind nuanțe ale culorilor calde sau reci.</p>

2. Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p><i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i></p>	<p><i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i></p>

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
2.1 să reprezinte trăsăturile caracteristice ale unor structuri preferate din natură	observarea formelor naturale și a structurii lor exterioare și interioare; exerciții de redare a formei diferitelor structuri, prin descompunerea sau secționarea lor; exerciții de recompunere a formelor obținute, într-o structură plastică;
2.2 să utilizeze o formă obținută prin transformarea structurilor naturale în structuri plastice	exerciții de utilizare și de creare a unor motive decorative; compoziție decorativă realizată cu un motiv unic sau repetabil (tehnici diferite);
*2.3 să observe și să obțină contraste cromatice în diferite compoziții	exerciții de identificare pe reproduceri de artă a contrastelor (de calitate, cald-rece); exerciții de obținere a contrastelor studiate; compoziții figurative și nonfigurative, realizate prin folosirea contrastelor (cel puțin o compoziție pentru fiecare contrast).

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>
3.1 să obțină tratarea decorativă a suprafeței	exerciții de identificare a tratării decorative pe imagini-reproduceri de artă; exerciții de obținere a petei decorative (uniforme) din culori sau amestecuri de culori (tonuri, nuanțe, griuri neutre); compoziții decorative folosind tratarea decorativă (uniformă) a culorii, precum și diferite elemente de limbaj plastic;
3.2 să obțină tratarea picturală a suprafeței	observarea pe reproduceri de artă a tratării picturale a suprafeței; exerciții de obținere a tratării picturale prin folosirea amestecurilor (tonuri, nuanțe, griuri neutre); realizarea de compoziții aplicative, figurative și non-figurative prin folosirea tratării picturale a suprafeței;
3.3 să obțină expresivități ale punctului ori ale liniei ca ornamente decorative, <i>*elemente constructive și semne plastice</i>	exerciții de realizare a punctului și a liniei ca elemente decorative; compoziții decorative realizate prin folosirea punctului și a liniei ca ornament (prin repetare, densificare, rarefiere, gru-pare etc.); exerciții de obținere a punctului și a liniei ca semne plastice; compoziții aplicative conținând expresivități ale punctului și ale liniei ca semne plastice.

4. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual-artistic

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a V-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a V-a, se recomandă următoarele activități:</i>

- *4.1 să identifice trăsăturile specifice artelor plastice din antichitate
- dialog provocat pe bază de reproduceri de artă evidențiindu-se deosebiriile dintre stiluri și modul de folosire a elementelor de limbaj plastic în imaginile prezentate;*
- observarea, pe imagini-reproduceri de artă, a trăsăturilor caracteristice artelor plastice din antichitate;*
- 4.2 să diferențieze ramurile și genurile artelor plastice, opera de artă autentică de kitsch, originalul de reproducere
- observarea pe imagini-reproduceri de artă a diferitelor ramuri și genuri ale artelor plastice;
- dialog pe bază de imagini și obiecte kitsch, de reproduceri după opere de artă autentică (se recomandă vizitarea muzeelor).

CONȚINUTURI

1. Introducere în domeniul artelor plastice: ramuri, genuri, spațiul plastic, materiale și tehnici de lucru
2. Culorile spectrului solar: cercul cromatic (culori primare, **binare de gradul I și II*, calde și reci, **culori complementare*) și nonculori
3. Elemente de limbaj plastic: punct, linie, formă, forme naturale-forme plastice, plane și **spațiale*, culoare.
4. Tratarea picturală: amestecuri cromatice și acromatice; nuanțe și griuri; tratarea decorativă
5. Compoziția plastică: compoziția închisă și compoziția deschisă;
6. Artele plastice în Antichitate: Egipt, Grecia, Roma, **China*, **India*.

CLASA A VI-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
1.1 să obțină o suprafață picturală prin suprapunere grafică	exerciții de observare, pe reproduceri de artă, a modalităților de tratare prin suprapunere grafică; compoziție plastică realizată prin suprapunere grafică;
1.2 să realizeze o dominantă de culoare într-o compoziție, folosind game cromatice	exerciții de obținere a unor game cromatice; exerciții de identificare a dominantei cromatice pe reproduceri de artă; compoziții aplicative, plastice și decorative, folosind dominantă de culoare (caldă și rece).

2. Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să identifice ritmul plastic prin elementele de limbaj care-l formează	exerciții de identificare a ritmului pe reproduceri de artă;
2.2 să folosească ritmul, atât în compozițiile plastice, cât și în cele decorative	exerciții de exprimare a ritmului în compoziție; compoziția aplicativă plastică și decorativă folosind ritmul plastic;
2.3 să valorifice în alcătuirea unor compoziții închise sau deschise elementele de limbaj plastic, semnificațiile și raporturile dintre ele	exerciții de recunoaștere a semnificațiilor elementelor de limbaj plastic, pe reproduceri de artă; observarea caracteristicilor unor compoziții plastice deschise sau închise pe re-produceri;
2.4 să realizeze centrul/centrele de interes prin elemente de limbaj plastic și expresivitățile lor	compoziții plastice deschise și închise; exerciții de cunoaștere a centrului/centrelor de interes precum și a mijloacelor de expresie pe reproduceri de artă; compoziții plastice cu unul sau mai multe centre de interes, folosind diferite elemente de limbaj plastic;
*2.5 să folosească principiile artei în compoziții decorative	exerciții de observare și recunoaștere a repetiției, alternanței și a simetriei pe obiecte (imagini) de artă populară autentică; exerciții de obținere a unor motive decorative; compoziții decorative realizate cu ajutorul repetiției, al alternanței și al simetriei motivului ales (tehnici diferite).

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	
3.1 să distingă între punct și linie atât ca elemente decorative de construcție, cât și ca semnificanți	<p><i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i></p> <p>exerciții de observare dirijată a rolului constructiv și decorativ al punctului și al liniei (pe imagini de artă);</p> <p>exerciții de identificare a semnificațiilor punctului și ale liniei într-o compoziție (pe imagini de artă);</p> <p>compoziții plastice și decorative, folo-sind rolul decorativ și constructiv al punctului și al liniei, cât și rolul lor de semnificanți;</p>
3.2 să reprezinte grafic forme din natură	<p>exerciții de observare și de reprezentare grafică a formelor naturale;</p>
*3.3 să creeze structuri plastice prin extragerea elementelor specifice formelor studiate;	<p><i>exerciții de selectare prin stilizare a trăsăturilor specifice formelor;</i></p> <p><i>compoziții decorative cu forme elaborate (structuri plastice);</i></p>
3.4 să utilizeze culorile complementare în obținerea griurilor colorate	<p>exerciții de amestec al perechilor de culori complementare, variind cantitățile, pentru obținerea unor griuri colorate spre una dintre cele două culori (adăugând alb sau negru);</p> <p>compoziții plastice și decorative, folosind griurile rezultate din cele trei perechi de culori complementare și griurile valorice.</p>

4. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual-artistic

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VI-a, elevul va fi capabil:</i>	
4.1 să compare trăsăturile specifice artei gotice cu cele ale artei romanice și ale artei bizantine	<p><i>Pe parcursul clasei a VI-a, se recomandă următoarele activități:</i></p> <p>exerciții de observare pe imagini a caracteristicilor operelor de artă bizantină, romanică și gotică;</p> <p>identificarea unor elemente specifice stilurilor studiate (bizantin - cupolă, pandantiv, mozaic etc.; romanic - arc în plin centru, donjon etc.; gotic - rozetă, vitraliu etc.;</p>
4.2 să recunoască trăsăturile definitorii ale artei Renașterii pe reproduceri după operele unor artiști reprezentativi	<p>exerciții de observare pe imagini a elementelor tipice ale Renașterii;</p> <p>analiza operelor unor reprezentați ai Renașterii, pe baza cunoștințelor despre aceștia, prin dialog cu colegii și cu profesorul.</p>

CONȚINUTURI

1. Contraste cromatice (după Johanes Itten - Școala de la Bauhaus, teoria constructivă de culoare)
2. Acorduri cromatice
3. Dominanta de culoare - game cromatice
4. *Compoziția plastică (continuare); despre *ritm în compoziția plastică
5. Noțiuni generale ale istoriei artelor: stilul bizantin, romanic, gotic și renașcentist

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU CURRICULUM

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ REVIZUITĂ

EDUCAȚIE PLASTICĂ

CLASELE A VII-A - A VIII-A

București, 2008

OBIECTIVE CADRU

- 1. Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate**
- 2. Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice**
- 3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic**
- 4. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual-artistic**

CLASA A VII-A

1. Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate**Obiective de referință**

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- 1.1 să reprezinte după natură aspectul exterior și structura interioară a formelor

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- exerciții de măsurare, proporționare, paginare și de raportare la întreg a obiectelor;
exerciții de valorație în creion sau în cărbune;
exerciții de observare și de reprezentare a deformărilor aparente, în funcție de linia de orizont, de poziția desenatorului și de punctul de fugă;
schițe de redare a volumelor prin culoare, pentru obținerea unei unități cromatice a compoziției.

2. Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice**Obiective de referință**

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- *2.1 să utilizeze modalități de proiectare și de reproiectare a produselor (design)
2.2 să identifice caracteristicile definerii ale designului

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- observarea designului produselor și al procesului de proiectare și de reproiectare a acestora;
discuții privind domenii de manifestare ale designului (grafic, de produs, ambiental);
elaborarea unor proiecte de design grafic pe o temă dată (copertă de carte, disc, C.D. etc.).

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic**Obiective de referință**

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- 3.1 să organizeze elementele de limbaj plastic într-un spațiu dat
3.2 să evidențieze centrele de interes ale compoziției prin mijloace plastice

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

- discuții pe baza unor exemple, imagini-reproduceri de artă, pentru alegerea unei anumite organizări a elementelor de limbaj;
exerciții de stabilire a relațiilor dintre culoare și celelalte elemente de limbaj plastic;
compoziții aplicative, conținând culoarea ca element principal de limbaj plastic;
exerciții de recunoaștere, pe imagini-reproduceri de artă, a centrelor de interes ale compoziției;
compoziții aplicative având unul sau mai multe centre de interes (folosind linii de forță, mărime, detalii, culoare).
discuții pe imagini-reproduceri de artă pentru identificarea contrastelor;
exerciții de obținere a contrastelor cromatice;
compoziții aplicative, folosind efectele contrastelor (complementar, calitativ, cantitativ);

Obiective de referință

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- *3.3 să realizeze compoziții statice și dinamice, unitare din punct de vedere cromatic

- 3.4 să exprime prin culoare apropierea și depărtarea, senzația de greu-ușor și de cald-rece

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

exerciții de recunoaștere pe imagini-reproduceri de artă a trăsăturilor caracteristice celor două tipuri de compoziții;

exerciții de obținere a unor acorduri cromatice prin ruperea tentei complementare cu alb, negru sau cu altă culoare;

compoziții aplicative cu organizarea statică sau dinamică a elementelor unitare cromatic;

observații pe imagini-reproduceri de artă a efectelor spațiale și termodinamice ale culorilor;

compoziții aplicative folosind efectul termodinamic al culorilor;

4. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual-artistic**Obiective de referință**

La sfârșitul clasei a VII-a, elevul va fi capabil:

- 4.1 să recunoască trăsăturile dominante ale operelor unor reprezentanți de seamă ai picturii și ai sculpturii

- 4.2 să realizeze comentarii cuprinzând judecăți de valoare asupra unor imagini-reproduceri de artă

Exemple de activități de învățare

Pe parcursul clasei a VII-a, se recomandă următoarele activități:

identificarea pe imagini-reproduceri de artă a modalităților de expresie specifice;

analizarea imaginilor pe baza datelor cunoscute, în dialog cu colegii și cu profesorul;

stabilirea unui algoritm de întocmire a comentariului de artă;

comentarii ale unor opere reprezentative pentru perioada studiată.

CONȚINUTURI

1. Redarea în perspectivă a liniei, a suprafeței și a volumului: studii după natură (natură statică, *peisaj); valorație creion - cărbune, culoare- efectul spațial al culorilor
2. Forme plane și forme spațiale obținute în urma observării naturii
3. Compoziția plastică cu mai multe centre de interes - compoziția statică și compoziția dinamică.
4. Compoziția decorativă; principii decorative: stilizarea, repetiția, alternanța și jocul de fond. Ritmul în compoziția decorativă
5. Noțiuni generale de Istoria Artelor: curente și reprezentanți, secolele XVII, XVIII și XIX, curente și reprezentanți; aplicații.

CLASA A VIII-A

OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

1. Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
*1.1 să execute construcții grafice pe baza racordărilor de drepte și cercuri, precum și prin împărțirea cercului în părți egale	exerciții de reprezentare grafică (arce, rozete) realizate cu instrumente geometrice; proiect de vitraliu cu ancadrament realizat în culoare; schița fațadei unei construcții în care se regăsesc arcul de boltă și rozetă cu vitraliu;
1.2 să reprezinte punctul, dreapta și suprafața în spațiu și în epură, pe cele trei plane de proiecție	exerciții de intuire a spațiului tridimensional, reprezentat de triedrul de referință; executarea proiecțiilor unor suprafețe pe baza coordonatelor punctelor.

2. Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
2.1 să organizeze un spațiu decorativ, cu efect cinetic, pe baza unei rețele	exerciții de descifrare a unor tipuri de rețele, pe baza imaginilor; exerciții de compunere a rețelelor, cu un algoritm de lucru; compoziții decorative realizate în contrast închis-deschis, organizat pe baza unei rețele.

3. Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i>	<i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i>
*3.1 să realizeze un studiu după natură, valorificând o problemă de culoare	exerciții de observare a formei obiectelor, a raporturilor dintre planuri, a paginației; studii în culoare, pe baza contrastelor și a armoniilor de culoare studiate;
3.2 să integreze reprezentarea corpului omenesc în mișcare, în compoziții plastice de toate tipurile	schițe de mișcare a corpului omenesc respectând proporțiile acestuia; exerciții de compunere a spațiului plastic, prin diferite scheme compoziționale; compoziții aplicative cuprinzând corpul omenesc în mișcare și o problemă de culoare.

4. Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual-artistic

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p><i>La sfârșitul clasei a VIII-a, elevul va fi capabil:</i></p> <p>4.1 să utilizeze criteriile valorice proprii în analiza operelor de artă</p>	<p><i>Pe parcursul clasei a VIII-a, se recomandă următoarele activități:</i></p> <p>discuții pe imagini, în vederea recunoașterii caracteristicilor curenților în artă;</p> <p>exersarea activității de comentare pe baza unei reproduceri din epoca studiată.</p>

CONȚINUTURI

1. Studiul după natură, creion și culoare: natură statică, **portret*, proporțiile corpului omenesc
  2. Elemente de desen proiectiv:
    - reprezentarea punctului, a dreptei, a formelor și a corpurilor geometrice (cub, prismă, piramidă), în proiecție ortogonală, pe cele trei plane de proiecție și în epură
    - reprezentarea punctului, a dreptei, a formelor și a corpurilor geometrice în perspectivă
  3. Compoziția decorativă pe baza modificării succesive a spațiului în cadrul unei liniaturi inițiale.
  4. Noțiuni generale de design; design grafic, design de produs, design ambiental
  5. Noțiuni generale de istoria artelor - sec. XX.
- Arta românească în sec. XIX - XX
Original - reproducere, **kitsch-ul*

STANDARDE CURRICULARE DE PERFORMANȚĂ

	OBIECTIVE CADRU	STANDARDE
1	Dezvoltarea capacității de exprimare plastică utilizând materiale, instrumente și tehnici variate	S. 1. Reprezentarea corectă în proiecție ortogonală a figurilor și a corpurilor geometrice
2	Dezvoltarea sensibilității, a imaginației și a creativității artistice	S. 2. Elaborarea de compoziții plastice și decorative, folosind tehnicile însușite
3	Cunoașterea și utilizarea elementelor de limbaj plastic	S. 3. Identificarea valorilor expresive ale elementelor de limbaj plastic
4	Dezvoltarea capacității de receptare a mesajului vizual artistic	S. 4. Descrierea caracteristicilor operelor de artă studiate

---

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul de vânzări și informare, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

